

SVĚTÁ TEREZKA
Z LISSIEUX

Tlačou Fr. Urbánka a spol. v Trnave.

SV. TEREZKA Z LISSIEUX

NAPÍŠAL:

ŠTEFAN DOMONKOŠ.

POSLOVENČIL:

prof. FRANTIŠEK V. JANSKÝ,
FARÁR PREDMIERSKY.

V TRNAVE, 1932
NÁKLADOM FR. URBÁNKA A SPOL.

Ú. S. K. Š., BRATISLAVA.

Nihil obstat.

Ireg. 22. Martii 1926.

Dr. Andreas Škrábik,

m. p. Censor Dioecesanas.

Curia Episcopalis. Nr. 517

Imprimi potest.

Nitriae, 26. Martii 1926.

Dr. Antonius Bartoššik,

m. p. Vicarius Gen. Eppelis.

Predmluva.

Milým našim čitateľom láskou podávam toto milé dielko, ku ktorému som len toľko prispel, že som sa snažil do roztomilej slovenčiny našej preložiť túto maličkú udalosť. Musím však opraviť nadpis tejto knižočky. Udalosť v nej opísaná nie je životopis, ale prostý život snehobielej, bohumilej mladej mníšky Terezky, v ktorom je málo dejov. Anjelské, pekné dievčatko bola Terezka, ktorá snáď už od druhého roku svojho veku chcela byť mníškou. Skoro osirala; krotký, útlocitný, starý pán bol jej otec, ktorý malú Terezku sveril opatere starších svojich dcier. Jedna zo sestár bola jej „malou mamkou“.

Milá Terezka túto šľachetnú rodinu už v piatom roku veku svojho tak okúznila, že ju otec nazval „malou kráľovnou“. Štyri jej sestry ešte i dnes žijú a sú mníškami vo Francii. Malá Terezka naša mala štyriadvacať rokov, keď zomrela. Nič zvláštneho sa nestalo v jej živote; žiaden zázrak ... len život jej bol zázrak samý.

Po jej smrti ako lupeny bielych ruží padajú na zem a viažu sa v kyticu zázračných udalostí, zásluhou jej nebeskej prímluvy. Dnešná husitsko-kacírskaa, pokrokársko-neverecká, putami rozkoší k zemi viazaná a hmotou požitkárstva presiaknutá doba sa tomu cynicky smeje: prirodzené, však dobre, nech! Cirkev však nemôže konať iné, ako nariadiť prísne vyšetrovanie o mimoriadnych zjavoch, zvestí ktorých rýchlosťou blesku sa rozniesla nielen po Francii, ale aj v zahraničí. Viac sto zázračných skutkov, stá hustý dážď ruží, ako predpovedala malá mníška, po jej smrti padať bude na zem.

Boh vie! V knihe tejto nie tak zázraky sú spísané, ale čosi iného: akési veľkolepé tajomstvo. Všetky sestry malej

Terezky staly sa mníškami. Podivná vec! Päť sestár a všetky sú mníšky. A navzdor tomu ona nikoho neľahá do kláštora, aspoň nikomu nepovie: ak chceš byť blažený, choď medzi štyri múry, lebo len tu môžeš byť šťastlivý. Akési iné tajomstvo je v životopise tomto! Zmyte na bielo váš život! Milujte Boha hlbokou, ohnivou, plamennou láskou ... V katechizme ste počuli o dokonalej láske: nielen ztadiaľto znajte tento zázrak života, ale naskutku milujte Boha láskou dokonalou.

V poznaní a dokonalom nasledovaní tejto lásky život malučky mníšky hraničí so zázračnosťou. Mudrcom božím sa stala. Človek sa desí, akou zrelou vyspelosťou toto úbohé dieťa, ktorého múdrosť pozostáva v dokonalej láske božej, píše, hovorí a pouča. Až k vrcholu apoštolskej múdrosti šľahá vedomosť tejto mníšky. Mladá duša jej horí takým plameňom, že si daktó vzdychne: „Až po šialenstvo chcem milovať Teba, sladký Ježišu môj!“ Tak hovorí, ako by do nekonečne ohnivého mora vrhnúť sa chcela, aby zhorela a zničená bola. A toto ohnivé more je láska božia.

Pavel apoštol hovorí: „Ja žijem, ale už nežijem ja, ale Kristus žije vo mne“ ... Človek vycíti, že toto dieťa – mníška, nie práve od apoštola národov sa učila tejto hrdinskej láske. Jej oheň, jej celé oddanie, úplné vloženie sa do Ježiša, je čosi zvláštneho, pôvodného, zo seba vyplývajúceho a zapalujúceho. A čo mimoriadneho je vo všetkom, že čo seba úplne ponorí do lásky božej: nie je muž, nie apoštol, ale útlý, jemný kvietok, slabé dieťa, malé dievča, mladá mníška. Celkom malučký, nepatrný kvietok ... Žiada Ježiša, aby vždy malučkou mohla zostať, žiada a prosí, aby sa nič zvláštneho s ňou nestalo,

nech je nikým, nech ničím, nech zhynie v horúcej peci božskej lásky.

Toto vystihuje, k tomuto naráža v tých krásnych priznaniach, ktoré viazali sme do knižočky tejto čo výňatky z onej veľkej knihy, v ktorej obširne opisuje život svoj. Jestvuje jeden hrubý sväzok, obsahujúci podrobne jej život. Možné, že i tento čoskoro zjaví sa v slovenskom preklade nášmu čitateľstvu. Tento životopis vzniknul na pokyn predstavenej kláštora, sama Tereška ho spísala z rehoľnej poslušnosti, ktorý už vyšiel v 22 prekladoch rôznych rečí. Pozatýmne len tieto výňatky podávame na pochúťku duševnej stravy. I z toho výňatkového životopisu, ako slnečné lúče z hmly, vynoria sa obrisy jej duševnej krásy. Ona totiž preto chce byť obetou na oltári božom, že keď už tajuplným spôsobom sa obetou tou stane, aby milosti získala svetú, zvlášť ale kňazom v plnení ich apoštolského úradovania.

Nechže prijme slovenské čitateľstvo s radosťou výňatkový životopis tohoto snehobieleho miláčka božieho čo nepatrnú, ale drahocennú hviezdu na oblohe katolíckej a slovenskej spisby,

nechže okúsi tú slasť, ktorou mladá mníška stala sa pravým mudrcom božím.

Teraz, keď jej životopis ako preklad lúba slovenskú zem, práve prichádzajú úchvatné zvesti o dávno nevídaných slávnostiach blahorečenia, o ktorých stručnú zprávu podávame na posledných stranách dielka tohoto.

Krátky príbeh jara jedného malučkého bieleho kvietka.

Dieťaťkom Ježiškovým nazvala seba táto milá mníška karmelitka, zázračným svojím životom povestná sestra Terezka (1873—1897), ktorá sama načrtala svoj životopis. Dej života svojho nadpísala tak, ako to my uvádzame do slovenčiny pre zbožné duše slovenské: „Krátky príbeh jara jedného malučkého bieleho kvietka“.

V životopise tomto rozprávame o jare krásneho bieleho kvietka, ktoré je dokonalým vzorom nevinnosti, prostomilosti, lásky a zriekania. A keď deje tohoto milého kvietka nášmu čitateľstvu podávame, myslíme, že i naše slovenské obecnstvo musí poznať túto snehobielu a bohumilú pannu, malú mníšku Terezku. Malého Ježiška však, od ktorého nazvala seba táto spanilá duša, chceme pohnúť k tomu, že by rozširovaním tohoto malučkého životopisu voňavými ružami božskej lásky posýpal srdcia nášho slovenského čitateľstva; bude rozkošou nášmu slovenskému čitateľstvu všemožne sa vynasnažovať, že by úmysly sladkého Ježiša a milej mníšky tejto uskutočnené boli, ktorá život svoj spísala preto, že by bol „Ohlasom k dušiam malučkých“, ktoré sú ako „svieže obety milosrdenstvom jej plnej lásky“.

Od pachoľaťa Ježiš zvaná Terezka dňa 2. januára 1873 v Normandii, v meste zvanom Alencon, uvidela svetlo sveta, ktorého požehnanie neba hlboko preniká. Otec Alojz Martin je statným borcom na zemi žijúceho nebeského vojska, bol zámožným klenotníkom; matka Celia Guelin, obidvaja, pravé duše starej doby kresťanskej, jedinou túžbou boli naplnení, dieťky svoje

Bohu zasvätiť. Z kvetného parenišťa ich manželského života vyhnalo už osem pekných lalií vtedy, keď sa naša milá snehobielka narodila.

Pokrstená bola na mená: Maria, Františka, Tereška: dobrí rodičia považovali ju ako skvelý dar nebies a preto v rodinnom krbe volali ju menom „malá kráľovna“. Už po stopách prvých jej šľapají vanula sladká vôňa lásky a čistej radosti. Boh nevšednou pamäťou obdaril malú Terešku, ktorá úchvatne píše, že milou rozpomienkou jej bolo myslieť na krásne tie nedele, keď s celou rodinou svojou po popoludňajšej pobožnosti na vychádzku išla. Ten tajuplný klud, ktorý pri letnom sklone slnka rozhostil sa po celej prírode: skvelá pompa stáletých stromov plných kvietkov, modrotou nebies sa zrkadlivší lesný potôčik – tak hlboko prenikaly jej dušu, že pamiatky tieto nikdy nemohol zmyť žiaden čas. Hocijako jagal sa blankytný odlesk v zrkadle potôčka v duši dieťaťa malej Terešky, milosť božia ešte skvelejšie a vernejšie sa odrážala. Úsmevom precítenej radosti počúvala mnohokrát svoju matku, ktorá jej rozprávala o záhrobnej blaženosti, ktorú Boh jeho milujúcim pripravil. Boly príležitosti, keď matka o nebeských slastiach tak pútave hovorila, že Tereška jasotom nadšenosti mimovoľne vtrhla jej do reči: „Drahá mamička moja, keby ste len čím skôr zomrela!“ Matka útlými slovami jemne pokarhala nevinné dieťa, duša ktorého vypukla v tak neobyčajný prejav zvláštnej žiadosti. Malé dieťa celkom zdesene odvetilo: „Ale, mamička moja, ja to preto chcem, aby si aj ty do neba prišla. Však pravda, ty sama hovorievaš, že prv zomreť musíme, aby sme do neba prísť mohli.“

I.

Roztomilé dieťa nevedelo ešte vtedy, že dobrý Ježiš s nebeskou korunou čaká drahú matku, vernú služobnicu svoju. Čoskoro zomrela matka, ktorú na zemi každý miloval, zomrela, aby sa shliadla so štyrmi anjelmi, ktorí jej s neba akiste v ústrety prišli. Lebo jej smrť predchádzaly už štyri deti, ktoré na svet porodila.

Malá Terezka mala vtedy práve polštvrtá roka. Otec ovdovel a onedlho sa rozhodol presťahovať sa z Alenconu do Lissieux, len preto, aby svoje osirulé dieťky do rodinného kruhu svojej zosnulej ženy zaviedol. Ťažko mu bolo sa rozhodnúť, ale nebral do povahy, že prináša obeť pre budúcnosť svojich dietok. Srdce jeho s ochotou prinieslo túto obeť. Ináč už nič takého vážneho ho nepútalo k mestu; Boh už aj posiaľ žehnal jeho usilovnosti a jeho podujatiu. Obchod s klenotami, v ktorom strávil pracovitý vek života svojho, zatvoril. Opravdu plnil slová božského majstra: „Hľadajte ponajprv kráľovstvo božie a jeho spravodlivosť a ostatné všetko vám bude pridané“.

Sväto-sväte bol presvedčený, že Boh preto žehnal jeho hmotné položenie a jeho prácu preto zúrokoval Otec nebeský, lebo verne plnil príkaz jeho: nedele a sviatky svedomite zasväcoval. Avšak práve v nedeľu ho najviac pokúšali priatelia a známi pre zatvorený obchod, keďže práve nedeľa je najsnadnejšou príležitosťou predať a kúpiť.

Malá Terežka s matkou.

Martin teda sa presťahoval z Alenconu a pojal sebou päť detí: Mariu, Paulinu, Leontinu, Celinu a Terezku. Dve staršie dcéry v meste Manc sveril výchove mníšiek rehole „Návštevy Alžbety“ zvanej. A keď väčšie deti vyšly z kláštora, prevzaly výchovu menších a usilovali sa všemožne nahradiť stratenú matku svojim malým osiralým sestrám. Maria opatrovala zvlášte Celinu, Paulina však Terezku.

Môžeme si predstaviť, aké búrky rôznych skúšok zúrily nad životom úbohých sirôt, a tak sa pozdávalo, ako by zem táto všetky radosti a báje bola skúpo skrývala pred deťmi a ich ocom. Avšak „les Buissainets“, tento nový domov v Lissieux, pripravil im jasné a blažené dni. Tu naučila sa malá Terezka milovať Boha, tu zaplavil ju Pán množstvom svojich darov a Blahoslavená Panna Maria tu vyznačovala svoje dieťa milosťami. Nedosažiteľnou úchvatnosťou načrtuje ona sama pamiatky svojho detinstva, zimné večierky, ktoré v rodinnom krbe strávila, keď ako „malá kráľovna“ na kolenách otcových, ako na tróne sedela a „kráľom viery“ ho nazývala. „Tu sme čítali – písala Terezka – knihu cirkevného roku, potom sopár strán z inej zaujímavej, ale poučnej knihy; keď sme čítanie skončili, otecko môj tichým, ale prenikavým mužským hlasom spieval mi ukoliebavku. Ja jemne priľnula som hlávkou k prsám jeho, on však sladké dumanie svolal na víčka moje. Potom sme stali k večernej modlitbe a ja v priamej blízkosti kľakla som k otcovi, aby som jeho pozorovala a od neho sa naučila, „ako sa modlia svätí“.“

„Malú kráľovnu“ sestra Paulina každodenne vyučovala, po čom však vybrala sa s oteckom na prechádzku; z nej sa nikdy nevracali, čo by aspoň na chvíľu neboli

vošli do hociktorého kostola navštíviť sviatostného Ježiša. Uchvacujúci obraz to bol, keď zlatoplavé anjelské dievčatko staručkého, striebornými šedinami prekvitajúceho starčeka za ruku držalo a s ním vážne sa prechádzalo. Ľudia prekvapení postáli a milými pozdravami ich sprevádzali. Keď s chudobným sa stretli, otec vždy do rúk dievčaťa vtisnul almužnu, aby ju ubohému podalo. Tak okúzľujúca bola jej štedrosť, keď almužnu rozdávala, že radostný úsmev vylúdila na rtoch a v tvári chudobných, že doista i v srdciach vzbudila sladký pocit. „Pamätám sa – píše malá Terezka – že duševným vytržením skúmala som jasné hviezdy. V hlbokosti ligotajúcej oblohy pozerala som zvlášť tú skupinu hviezd, v ktorej ako by som venec s kmitajúcim drahokamom bola videla, zočila som vždy jasnejšie, ako by tie trblietajúce hviezdy veľkú písmenu „T“ boly na blankytné nakreslili a ja uradostená ukazovala som otcovi: Hľadže, otče, moje meno je na nebi napísané! A zahorela som takou túžbou k nebi, že som z hriechnej zeme nič zbadat' nechcela a prosila som otca, aby ma chytil za ruku, lebo som nevedela, kde vkročím, oči oprela som ostro k nebu a mimoriadnou zbožnosťou kochala som sa v množstve ligotavých hviezd.

I to boly krásne dni, keď som s otcom chodievala na ryby. Kedy-tedy i sama som sa pokúsila udicu do vody hodiť ..., ale nešlo to.

Radšej som vysedávala ďalej od kvetnatého brehu na voňavej pažiti. Vtedy hlboké myšlienky dojaly dušu moju, a bez toho, že by som bola zbadala, k vrúcnej modlitbe spínaly sa ruky moje. Ďaleký hluk života, hukot vetru ako by som v polosne počula a často kriek ulice a v povetrí sa tratiace zvuky vojenskej hudby z neurčitej diaľky v

slabých vlnkách snášaly sa ku mne a v trúchlivých citoch mňa uspávaly. Tak sa mi zdalo, že je zem pre mňa i pre všetkých ľudí miestom trpkého vyhnanstva, a nez-dolateľným citom po nebi túžila duša moja. Šesť-sedem rokov som mohla mať, keď som prvý raz videla more. Zdesená mocou, krásou mora, nemohla som oči nasýtiť. V ten deň pri večernom šere, v tom čase, keď v rubíne červánkov spúšťa sa slnce do mora a líubo sa kúpe v šarlátových penách nekonečných vln a keď pri malebnom sklonku v nesčíselných lúčoch vrhala zo seba plameň v ligotavé brázdy pretvoriac všetko, sedely sme s Paulinou na strmej, ale holej skale nábrežia morského. Dlho-dlho som pozerala, keď slnko bozkom zlatých papršlekov k tichému spánku líubalo prírodu a šumom tajuplného hlasu ozvala sa duša vo mne: hľa, toto je obraz milosti božej, ktorá bohatstvom svetla poleje zem a pre verné a bohumilé duše značí cestu. A ja uprostred slnečnej zlatobrázdy dosnila som sny svoje, sta malučký ľahký člnok, ktorý s rozprestrenými plachtami pohotový je na cestu... A rozhodla som sa, že kráľovstvo Ježišovo neopustím nikdy; v zlatej vlne milosti božej chcem vždy s pokojom veslovať a tichou zbožnosťou duše mojej uháňať do blaženého prístavu sladkých nebies.“ Avšak prv, než by biely člnok zakotviť mohol na druhom brehu, milý a útlý kvet Ježiša preputovať musel ľadové more trpkých skúšok a vyčkáť, kým kalich života svojho nenaplnil slzami svojho boľavého srdca a zarosených očí. Sestra, jej vychovávateľka, vstúpila dňa 2. okt. do kláštora karmelitiek. Terezka teraz po druhé osirala, a toto druhé osiranie len horko-ťažko vedela znášať, keďže jej úbohé, malé srdiečko i tak už privčas nalomilo sa bóľom smrťou svojej matky. Onemocnela. Zvláštna jej choroba, dľa úsudku

ľudského, bola nevyliciteľnou. Zbožnou myslou dá sa pochopiť, že zlý duch nie malú účasť má v tom, že i tak slabé dieťa vážne ochorelo a mesiace ťažko sa trápilo. Lebo veru pokušiteľovi bolo neznesiteľné, že tak slabé, ale milé dieťa pred jeho útokmi víťazne uletelo, ako holub pred jastráбом.

„V tých krátkych hodinách – píše malá Terezka – keď bolesti prestaly, radosťou uvoľneného srdca môjho zo stokrások a iných voňavých kvietkov uvila som venec Matke mojej Panne Marii.“

„Svitly prvé čarokrásne dni kvetnatého mája, keď všetko odievalo sa pestrým rúchom ľúbezných kvietkov, len ja chudobný biely púčik Ježiškov schnula a chradla som k poslednému vädnutiu. Lenže pri mne v trudných okamihoch posledného hynutia bolo životatvorné slnce, a tým slncom bola socha svätej Panny, ktorú som kvietkami ovenčila.“ A tento trpiaci malučký kvietok často obracal kalíštok svoj k usmievajúcemu sa zlatému slnku...

„Jedného dňa navštívil ma otec, a tak sa mi zdalo, akoby zádumčivosť a beznádejnosť sedely na rtoch jeho. Pristúpil k mojej sestre Marii, podal jej niečo peňazí s tým, aby ich zaslala do Paríža a tam v kostole pri oltári „Vítaznej“ Matky Božej dala odslúžiť sv. omšu na umysel vyzdravenia úbohej chorej „malej kráľovny“. A prosil ju, že by aj tam konali deväťdňovú pobožnosť.

Stalo sa, že prosby došly vyslyšania. V jednu nedeľu, keď sa konala deväťdňová pobožnosť, moja milá sestrička s plačom a horekovaním priklakla k mojej postielke, smerom k obrazu Matky Božej a slzavými očami tak hlbokou skrúšenosťou prosila, ako vrúcne len matka vie sa modliť za uzdravenie svojho dieťaťa. Sestra Leontina a Celina spolu s ňou sa modlili. Spoločná ich hlasitá modl-

itba bola dôkazom ich živej viery, ktorá dobýja brány Nebies. Tu na zemi pre mňa už pomoci nebolo a blízko smrti som k svojej nebeskej Matke z hĺbky srdca vzdychala a úpenlive ju prosila, aby sa už smilovala nado mnou.

Razom medzi nami sa skvejúca socha Matky Božej Opravdu ožila a mimoriadna krása rozlievala sa po velebnej jej postave, k opísaniu ktorej krásy nenajdem nikdy dostatočných slov. Z jej tvári všetko prevyšujúca báj, krása a spanilosť žiarila, ale čo mi hlboko vniklo do srdca, bol jej uchvacujúci matkobožský úsmev. V tom okamžiku prestaly mi všetky bolesti. Dve ťažké slzy sedely mi v očiach a pomaly padaly dolu tvárou ... Áno, áno ... Ako mrazivý závan zimy prešlo všetko, čo bôľne trápne bolo a „malý kvet“ pomaly zosilnel a tak ztuhnul, že o päť rokov na utešenom pahorku Karmel otvárať mohol medonosný kalíštok svoj.“

„Po mojom zotavení poslal ma môj otecko cestovať. Každému som sa páčila, každý mal prívetivé slová ku mne, ale sladký Ježiš, ktorý mi k srdcu hovoril, vždy ma upozornil, že všetko na zemi je márnosť: paláce, letoviská, bohatstvá, v ktorých ľudia požívajú pohodlnosti života... Porozumela som vskutku, že márnosťou je všetko mimo lásky božej, a pravá blaženosť je to: slúžiť Bohu! ... Ó! Ježiš vedieť mi dal, že niet inej slávy nad slávu tú, ktorá trvá na veky, a k dosiahnutiu slávy nie je potrebné, aby sme bohatstvom oplývali, alebo veľkým menom sa chválili, ani to nie je potrebné, aby sme zázračné skutky prekonali, ale k sláve večnej viac je potrebné to, aby sme unikali očiam iných, ba ešte i pred sebou samými sa skrývaly v tom smysle, aby nevedela ľavá ruka, čo robí pravá ... A keď som potom uvažovala nad tým, že k večnej sláve som sa zrodila a keď hľadala

som spôsob, akým by som dojsť mohla slávy tej, vtedy Boh akosi vnútorne mi zjavil, že ja slávy svojej nikdy nedosiahnem v očiach ľudských, iba tak, keď svätou budem.

Tereza v deň prvého sv. prijímania.

Táto túžba moja zdá sa byť odvážnou, keď si pomyslím, jak krehká som bola a som aj po toľkých rokoch v milosti strávených a preca už cítim tú smelú dôveru, že veľkou svätou stať sa musím. Nepočítam na žiadne svoje zásluhy, však ich nemám, ale v Ňom dôverujem, ktorý je samá ctnosť a svätosť. On uspokojí sa s mojím slabým namáhaním, podvihne ma k sebe, odeje ma svojimi zásluhami a učiní ma svätou.“ Keď sa vrátila s cesty do Lissieux, v kláštore benediktínov učila sa ďalej ... pár mesiacov ju delilo odo dňa prvého prijímania. Milou vnútornou zbožnosťou chystala sa na veľký deň tento, snažila sa celkom oddať Ježiškovi, a z tohoto veľkolepého úmyslu svojho každodenne viazala v kytku sopár bielych ľalií alebo voňavých ruží a z týchto utešených kvietkov chcela ustlať podušku malému Ježiškovi... Razom svitlo ráno toho túžobne čakaného dňa. „O, jak sladký bol prvý bozk, ktorým prvý raz líbal Ježiško rty moje. Bol to vskutku bozk pravej lásky božej. Opravdu som cítila, ako ma Ježiško miluje a čo odvetu riekla som mu: „Milujem Ťa, Ježiško! Raz navždy sa odovzdávam Tebe! Posial nič nepýtal odo mňa Ježiško, ani najmensej obety nežiadal.“ Už dlho sa pozerali Ježiš a Terezka a porozumeli si. Od tohoto dňa však ich shliadnutie nebolo viacej púhym pohľadom, v deň tento duševne slúčil sa Ježiško s Terezkou v jeden skutočný celok natoľko, že prestaly byť rozdielne, samobytné osoby.

Terezka zmizla, ako kvapka vody v morskej priepasti. Ježiško zostal sám, ako Majster a Kráľ. A Terezke neprišlo na um, že by späť pýtala svoju voľnosť a samostatnú osobnosť, ba čo viac, bála sa takej samostatnej svobody. Bola príliš slabá a spojiť sa chcela s tak mocnou silou božskou. „Popoludní v mene svojich priateľiek ja

odriekala som modlitbu tú, v ktorej sme sa čistej Panne zasvätili. Ako som sa modlila pred jej sochou, videla som, že Ona na mňa hľadí a milo sa usmieva na svoj „malučký kvietoček“. Napokon večerné šero zaklúčilo pekný deň, lebo i najskvelejšie dni nasleduje tmavá noc... Len v nebeskej vlasti nebude nikdy zapadať slnce prvého sv. prijímania a večného splynutia.“

„Po prežití tohoto krásneho dňa znova vstúpila som do seba a bedlive som sa chystala na sviatosť birmovania a príchod Ducha svätého.

Celou bytnosťou dala som sa do príprav; horela som túžbou a veľmi som sa divila ľuďom, že väčšiu starostlivosť nevynaložia na hodné prijatia peknej sviatosti lásky. Toto bol ten deň, keď Boh mukám mojim dodal tej sily, ktorú som nutne postrádala, lebo moje duševné mučenie čoskoro sa započalo.“

Opravdu, vo svedomí trápily ju rôzne pochybnosti, ktoré vyrvaly jej pokoj duše, ba i jej zdravie podryvaly. Úbohá Terezka musela prejsť cez tieto mučenie, aby, čo pretrpela, jasne videla a dobre porozumela. V týchto duševných trampotách jediná sestra Maria bola jej potechou, ale i tá onedlho lúčila sa s milým dievčaťom, aby prijala biely závoj karmelských panien. Teraz takmer všetkej ľudskej opory zbavená, výhradne len k nebu upierala zrak svoj a tam zvlášť k štyrom anjelom sa utiekala najviac, k štyrom nebohým sestričkám, ktoré ju do nebies predchádzaly. Vrucne ich prosila, aby jej duševného pokoja zjednali.

Nemusela dlho čakať. Prišla odpoveď s neba, obdržala milosť, a po duševných búrkach nebeských zakotvil pokoj v jej srdci. Keď sa jej už svedomie z jarma pochybnosti a prílišnej citlivosti vymanilo, chápavosť rozumu stala sa

vnímavejšou a vrele túžila po učive. Zriedkavú záľubu nachodila v čítaní, za krátky čas pokračovala rýchlejšie, ako v predošlých rokoch. „Ale – hovorí ona sama – čítaniu len málo času mienila som venovať a vydržať v tomto predsavzatí stálo ma veľkej obety, akonáhle k čítaniu určený čas uplynul, hneď som složila knižku, nedbajúc na to, že mi príliš pútavé zaujímavosti poskytuje.“ Ona venovala sa všetkému tomu, čo ju k veľkým, pekným a hrdinským skutkom nabádalo, avšak Pán iné mienil s ňou.

Naša Terezka sama píše takto: „Jednu nedeľu po sv. omši, keď som skončila modlitby a zavrela knihu, vykĺznul z nej obraz umučenia Kristovho, nie celkom, len malá čiastka, práve toľko, že som pribitú ruku Ježiša zočiť mohla. Nevysloviteľná bolesť mnou zachvela. Duša moja videla tú drahú krv, ktorá z ruky Ježiša tiekla bez toho, že by niekomu na um bolo prišlo zachytiť ju, alebo bozkom zo zeme vyssať.

V duši svojej rozhodla som sa pevne, že pri úpätí kríža budem vždy, aby som božskú rosu spásy ustavične zachytiť a večerom dušu svoju v nej okúpať mohla. Od toho dňa v každý okamih ozýval sa v duši mojej srdcelomný výkrik umučeného Ježiša: „Žízňim“. A taká mocná horlivosť zažala sa vo mne, akej som posiaľ nikdy neznala. Túžila som sa celkom odovzdať môjmu Ježišovi, neuhasiteľný smäd ma trápil, aby som duše ratovala, a opanovala ma tá pevná vôľa, aby som hriešnikov z múk pekelných uchycovala.“ „Kedysi jedného mordára odsúdili na smrť. Tento zlosyn vo svojej kajúcnosti, vo veľkých duševných mukách postavený sa trápil, že hľa naveky zatratený byť musí... Mala som silný úmysel ratovať ho a všemožný prostriedok použila som k tomu,

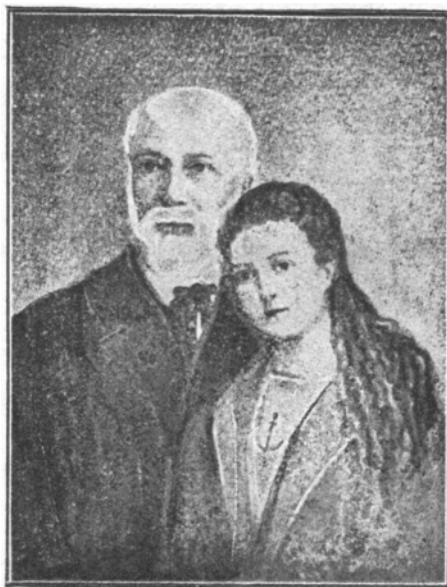
aby nebol zatrateny.“ Po zázračnom obrátení tohoto prvého duševného dieťaťa tak vzdychala: „Ó! Po obdržaní tejto zriedkavej milosti so dňa na deň vzráhala sa vo mne horlivosť, ratovať duše. Takto som chcela uhasiť žízeň Ježiša môjho. Ale čím viac nápoja som mu podávala, tým väčšmi trápil smäd úbohú dušu moju a tento páľčivý smäd bol mojou najrozkošnejšou odmenou.“ Terezka teda ponorila sa do hlbokého mora lásky, aby z neho nikdy nevyšla. Táto vreľá a odvážna jej snaha, aby duše ratovala, bola tým prvým a silným posunom, ktorým jej malučký člnok svätosti odbyl od brehu na hladinu životnú. Od toho času rýchle napredovala na ceste práce duševného života, až do oného blaženého dňa, keď za pár krátkych rokov neprehľadné dlhé rady života utínala a ako hrdina so zbraňou v ruke padla. Zbraň obety a svojho úplného sebazaprenia nesložila nikdy! Pán Ježiš k tejto veľkej duševnej práci roku 1886 v Štedrý večer nadprirodzenou silou ju obdaril. „Na tento deň môjho obrátenia – takto píše zázračnou úprimnosťou – opanovala dušu i srdce moje láska a tá nezbytnosť, aby som seba celkom zabúdala. Od tých čias bola som ozaj blažená. Od tohoto okamihu v ústraní cvičila som sa v menších ctnostiach. Ďaleko som bola od toho – hovorí – aby som sledovala tie šľachetné duše, ktoré od útleho veku svojho detinstva v rôznych sebazapreniach sa cvičily, celý život môj pozostával len z toho, že som zlomiť chcela vôľu svoju. Zdržovala som sa každého zbytočného slova, ktoré by mohlo vzbudiť nedorozumenie. Za povinnosť som si vytýčila i sebamensšie vďačnosti preukazovať bez toho, že by som si bola domyslela, čo i na okamih z toho pre seba nejaké zásluhy nadobúdať.“

Jej prostej a čisto úprimnej duši stačilo to sladké povedomie, že plní vôľu Ježiška... Ak by sa jej bol niekto pýtal, ako sa stane svätým, bola by odvetila a vskutku aj odpovedala, čo vlastne bolo obsahom jej života: „Aby si svätým bol, k tomu je len jedno potrebné: Ježiškovi obeťovať i najmenšie sebazaprenia a potom úplne nechať sa na riadenie jeho.“ Tá duševná sila, ktorou sa malé dievča úplne odovzdalo malému Ježiškovi, čoskoro podrobila ju ťažkej skúške. Bojište, na ktorom jej duša zápasila, nebolo dostatočné vyčerpať jej vrúcnosť. Po uplynutí niekoľkých mesiacov vkročila do 15. roku veku svojho. Vtedy sa rozhodla, že sviatky najbližších Vianoc, ktoré, ako hovorievala, boli prevratom duše, staly sa sviatkom jej obrátenia. Zaumienila si na tieto sviatky vstúpiť do rehole karmelitských mníšiek. Tajný svoj úmysel sdělila dvom starším sestrám. K rozhodnému kroku tomuto ju drahá mať povzbudzovala. S kolkými neprijemnosťami musela zápasit'! Dlhو sa nad tým trápila, ako má sdeliť tajnosť svojej sestry Celine, ktorá nebola len púhou spoluvrstovníčkou, sestrou. Keď odíde z domu, zostane len ona sama v dome otcovskom. Však vieme, že už i sestra Leontina opustila svet a stala sa mníškou. Avšak Celina o úmysle malučky Terezky vedela prv, nežli by to sestrička bola zatušila, a dobrá sestra nielen že ju neodhovárala, lež jej k cieľu pomáhala. „Teraz najtrpkejšiu kvapku som musela okúsiť, otecka som musela upovedomiť. Deň sv. Turíc som si vyvolila – píše zbožné dieťa – k tejto dôkladnej veci. Celý deň vzývala som Duchu svätého, aby osväcoval dušu dobrého otca môjho a za mocnú prímluvu utiekala som sa ku všetkým apoštolom.“

V ten deň popoludní, keď som prišla s pobožnosti domov, videla som, že mi nadišla snadná chvíľa. Otec bol

práve v záhrade: na lavičke sedel so skríženými rukami a v tichom dúmaní pozeral zázraky krásnej prírody. Zapadajúce slnce ohnivým zlatom polievalo rozvetvené koryny stromov a malučkí vtáčkovia švitoriac švelili svoje večerné modlitby.

Po kľudnej tvári dobrého otecka môjho rozlievaly sa ťahy nebeského pocitu a videla som určite, že dušu jeho opanuje veľký pokoj. Tíško som sa posadila k nemu: ešte som mu nič nepovedala a už teplé slzy hojným prúdom rosily oči moje. Neopísateľnou útlocitnosťou hľadel na mňa a hlávku moju pritísnul k srdcu svojmu. „Čo ti je, „malá kráľovná“ moja? – pýtal sa – povedz, čo ti je?“ Potom vstal, ako by chcel zатуšiť svoje zdesenie: pomaly kráčal a ja nežne priľnula som k boku jeho. Začala som rozprávať o karmelitskom kláštore, potom však prejavila som svoj úmysel. Rozhodne som sa mu zdôverila a prevapený otec vždy menej sa zdráhal. Ba čoskoro privolil, abych sa stala mniškou. Onedlho pojednával s predstaveným kláštora, s páterom karmelitským Delatroëtte. Výnikajúceho tohoto muža prekvapila žiadosť tak príliš mladého dievčata, ako som bola ja. Nechcel ma prijať do kláštora, ale učinil toľko, že záležitosť moju predstrel biskupovi.“

Terežka so svojim otcem.

Milé dievča ochotné bolo biskupa v jeho sídelnom mieste vyhľadať a po niekoľkých dňoch otec pojal ju sebou do mesta Bayeux. Velpastier nerozhodnul, až po dohodnutí sa s predstaveným karmelitského kláštora. Malá Terezka sa veľmi rmútila, že v cestu prevedenia jej úmyslu kopia sa tak obrovské ťažkosti a bôlnym srdcom vrátila sa so svojim otcom domov do Lissieux. Ovšem, že neprestala dôverovať nezloมนou nádejou. V tomto roku chystala sa púť do Ríma ku sv. Otcovi. Terezka použila vhodnej príležitosti a zaumienila si pripojiť sa k pútnikom a každopádne poprosiť sv. Otca, aby jej dovolil vstúpiť do kláštora.

7. septembra roku 1887 v sprievode otca a sestry Celiny putovala do Ríma. V životopise nekonečne milo opisuje skúsenosti pútnickej cesty a pamiatky, ktoré nesmazateľne jej dušu prenikaly. Zvlášť tú zriedkavú udalosť, keď ako 15ročná dievča hodila sa k nohám blahej pamäti Lva XIII. a s plačom prosila sv. Otca, aby vzdor jej mladosti mohla do rehole karmelitskej vstúpiť. Pápež takmer s prorockým duchom k nej prehovoril, avšak v záležitosti dievčata konečnoplatne nerozhodnul.

„Ťažké mračná skúšok zatiahly sa na oblohe duše mojej – píše malé dievča – ale preca svätý pokoj vanul s môjho srdca. Podnikla som všetko, aby som rozhodne sledovala hlas boží, ktorý ma volal. Svätý pokoj spočíval na dne duše mojej, ale horkosť poslal neznáma ma skoro ovládala. Ježiš ma ale vyslyšal... Avšak ako by ma bol opustil, lebo žiaden príznak nesvedčil, že je so mnou.“

Od zmarených snáh rímskej cesty žiadna krása prírody ju viacej nezaujímal. Tajné kúzlo nezdolateľnej sily ťahalo ju domov do Lissieux, kde ju čakal predstavený kláštora s priaznivým rozhodnutím biskupovým.

Avšak odpoveď prišla len 28. decembra. Biskup privolil, že môže hneď do rehole vstúpiť. Teraz ju zas kláštor nechcel prijať. Predstavená rozhodla, aby vyčkala povelkopôstnu dobu. Toto rozhodnutie zriedkavej bolesti otvorilo ranu v srdci dieťaťa, ale jako vždy, tak i teraz s úplnou dôverou sverila záležitosť svoju na Ježiška, ktorý ako by sladkým božským snom bol zadriemal na jej srdci a ona sa bála, aby ho nezobudila. Či sa neodovzdala úplne malému Ježiškovi, božskému dieťaťku?

Neskôr na podobné pôsobenie dobrého Ježiška pely jej ústa pieseň vďaky, keďže už vo víre života pravou hrdinskosťou sa borila. V tomto čase malý Ježiško jej doprial tej radosti, že vyznačil pre ňu malú spoločnosť anjelských dietok. „Mnoho som sa zapodievala – hovorí, – s dvoma malými sirotami. Staršie mohlo mať asi 6 rokov. Veľká radosť kynula mi z toho, že títo malí anjeli mi všetko uverili, čo som povedala. Svätý krst opravdu hlboko do duše vložil zárodoky viery: nádej budúcej blaženosti už pôsobí v srdci dieťaťa a posmeľuje ho, aby zaprelo samo seba. Keď som chcela, aby tieto dve deti boli vedľa seba v tichosti, ani cukríky, ani hračky som nesľubovala, ale rozprávala som im o nebeskej vlasti, tej, ktorú Boh sľubuje deťom, ktoré sa vzájomne milujú. To väčšie dieťa, ktorému sa už krídelká chápvosti rozvíjaly, zahrnulo ma uradostenou tvárou, tisícerymi otázkami a hľadelo proste na mňa. Ja však som mu rozprávala o láske malého Ježiška; ono vážne prisľúbilo, že vždy bude dobré k menšiemu bratovi svojmu, nebude zlé a naučenie „veľkej slečny“ nikdy nezabudne. Jako milo ma zvaly tieto deti „veľkou slečnou“!

Terezka, keď o svojom detstve rozpráva, hovorí, že pre svoju prchkú prirodzenosť a čulú povahu ľahko a

beznádejne by bola stratená bývala; potom takto pokračuje: „Ponevác som vždy len dobré príklady videla, zatúžila som prirodzene ich nasledovať. Keď na nevinnú dušu dieťaťa myslím, prichodí mi na um podobenstvo, že je duša dieťaťa taká tvárlivá, jako vosk. Do nej sa dá každé podobenstvo vtisnúť. Bohužiaľ, že dieťa rovnako vníma aj dobré aj zlé; chápem už teraz výpoveď sladkého Ježiša: že kto jedného z malučkých pohorší, zaslúži, aby sa mu mlynský kameň uviazal na krky a hodený bol do vody! Ó! jak vysoký stupeň svätosti by dosiahly deti, keby hneď na začiatku dostávaly dobrý smer od ľudí.“

Tak sa zdá, že malej Terezke rýchlo ubiehaly dni až do dňa 9. apríla 1888, na ktorý deň otvorily sa jej brány kláštora. Hlboký žiaľ prenikol jej milujúce a citlivé srdce, keď sa lúčila so sladkým domovom svojím. Opustila to milé miesto, v ktorom toľké radosti a slasti zažívala. Dva sväzky detinskej lásky musela pretrhnúť, lúčiť sa s drahým oteckom a so sestrou Celinou a povedať s Bohom rozsiahlej rodine. – „Tak mocne mi bilo srdce, že som seba samej sa pýtala: Ježišu, nezomrem? ... Nežne objala som všetkých, priklakla som k drahému oteckovi a lútostne som prosila jeho požehnanie... On tiež kľaknul ku mne, usedavo lkal a kľáčiac s plačom ma žehnal.“ Konečne otvorily sa dvere kláštora: do neba tiahla „malá kráľovna“ a teraz už dľa Ježiška zvaná Terezka zakotvila v prístave. Rýchlym letkom vznášala sa ponad všetkým, čo bolo medzi kláštorom a svetom. Rozpiatymi krídlami vletela do tiesnivej cely, kde strávila dni tuzemského vyhnanstva, pokiaľ k večnej vlasti nedorazila. Možno si predstaviť, aké city opanovaly dušu dieťaťa, ktoré vo svojom predsavzatí bolo tak skalopevné, ako bujarí chlapi sú nesklátiteľní v svojom rozhodnutí a jakými čistými

túžbami nastúpilo dievča svoju hrdinskú cestu. Jediným mžikom prezrela svoju životnú dráhu. „Keď chceme dojsť cieľa, – povedala – musíme sa chopiť všetkých prostriedkov, aby sme ho dosiahnuť mohli. A malý môj Ježiško dal mi vedieť, že len na ceste krížovej mi dá ruže!“ Preto čím viac krížov sbierala na ceste, tým väčšími túžila po mukách. Čím viac okusila pohár trpkosti, tým plamennejšou horlivosťou namáhala sa usadnúť obrátenie hriešnikov, posvätnosť kňazovu, čo za zvláštny božský cieľ si vytkla táto karmelitská mniška. Hneď ako vkročila do kláštora, objaly ju horúce ruky rôznych múk. Trápna duševná prázdneň bola jej každodenným chlebom. Predstavené, nie že by ju sladkými slovami boli naplnily, ale opačne, mrazivému chladu vystavily kvietky jej ctnosti. V takomto duševnom rozpoložení našiel ju deň obliečky. Vtedy shliadla sa s otcom svojím.

„Bol to sviatočný deň 10. januára, posledný deň slávy zbožného otca tu na zemi. Tak, ako božskému majstrovi, tak aj jemu za dňami slávnymi nasledovali trúchlivé dni bolesti. Keď všetky deti daroval Bohu, konečne obetoval seba samého v obeť a očistil ju jako zlato v ohni a vzal ju nahor.“

Boh túto trpkú skúšku v tajnom videní ešte v útlom detinskom veku dal na vedomie Terezke, ale hlboký smysel videnia chápala až teraz, keď sa ono splnilo.

„Splnily sa – takto píše – túžby moje po mukách. Ale túžba táto mi nikdy neschádzala. Duša moja účastná je tiesne srdca môjho. Vzmáhala sa vo mne duševná vyprahlosť a neprišla potecha ani s neba, ani so zeme...“

Podivné! Uprostred toľkých tiesní cítila som sa byť najblazenejšou.“

Takto uplynuly dni sľubov, v ktorých sa odovzdala kláštoru. A mladej novice svitlo mnoho svetla v otázkach rehoľnej dokonalosti, zvlášť dokonalá a úplná chudoba uchvátily jej dušu. „Jeden večer po modlitbe márne som hľadala kahanček na malej doske, kde ho obyčajne dávali. Bolo prísne ticho a nechcela som sa dopytovať po ňom. Akiste niektorá sestra – v domnení, že patrí jej – vzala ho sebou. Ale či mám celý večer stráviť vo tme pre túto malú mýlku, ačpráve v tento večer som chcela mnoho pracovať? ... Keď zovnútorne svetlo milosti neosvieti dušu moju, viem, že by som horko bola plakala, ale pri svetle milosti nielen že som neplakala, ba zrovna blažená som bola, keď som uvažovala, že chudoba nielen v príjemných, ale v postrádaní aj potrebných vecí najde svoje vysvetlenie ... Pozdávalo sa mi, že v tejto vonkajšej tme obkľučuje dušu moju jasnosť nebeská.

Od toho času vďačne som prijala tie veci, ktoré posiaľ svojou nepohodlnosťou alebo ťažkosťou neprijímne by sa mňa boly dotýkali. Viem, že keď mi raz môj pekný a vkusný džbán vzali a miesto neho dali mi špatný a vyštrbený, veľmi ťažko som to znášala, ale mlčala som ... Začala som sa cvičiť v malých ctnostiach, ktoré takmer skrývaly sa v hĺbke duše mojej. Keď som videla niekde plášť, že ho sestra so seba shodila a na nepatričné miesto položila, pekne som ho složila a upratala na svoje miesto, aby som takto bárs nevedomky iným poslúžila.“

Videť bolo, že sa malému Ježiškovi páci malučká mníška táto a ešte užšie túžil splynúť s ňou. Milosť jeho zdolala všetky ťažkosti, ktoré pre prílišnú mladosť malej Terezky v ceste stáť mohly: už 8. septembra roku 1890 skladala rehoľnú profesiu.

Terezka pred pápežom Levom XIII.

II.

Nechajme, aby malučka Terezka sama nám rozpovedala predchádzajúce udalosti pekného dňa skladania sľubov.

„Bola som ďaleko od každého seabamenšieho citu potechy: veľká, všetko ničiaci prázdnota sa mňa zmocnila a bola som celkom opustená. Ježiško – ako obyčajne – v malom člku duše mojej hlboko spal. Ó, jak zriedkaví sú tí ľudia, ktorí Ho v člku duše svojej nechajú driemať! Sladkému božskému Majstrovi v krásach, ktorými ich duše ozdobiť chce, natoľko prekážajú, že mnohokrát prácou unavený odpočívať chce. Ó, jako túto malučku príležitosť mu vďačne obetujem. Ani za celý svet by som Ho nevzbudila a ani vzbudiť nechcem, pokiaľ sa večnosť predou mnou neotvorí ... Nie, nevzbudím Ho dotiaľ, nech spí sladko v bielom člku duše mojej. To mňa nezarmucuje, ba ešte blaží, ačpráve nie som ešte svätou. A snáď práve táto duševná nálada svedčí najjasnejšie, že ešte nie som svätou. Šťastlivá som a radosťou ma naplňuje moja duševná prázdnota! Však práve nad mojovou nedostatočnou vrúcnosťou a vernosťou by som sa rmútiť mala. Ponoriť bych sa mala do bezodnej ľútosti, no a ja sa preca nezarmucujem. Alebo hľa! jako tak myslím, že rodičom sa jednako páčia ich dietky, či ony spia, alebo bdia, a opačne i tak si myslím, že lekári uspávajú ťažko chorých, keď ich veľkej operácii podrobiť chcú ... a konečne i to som si myslela, že Pán vidí našu krehkosť a nezabúda toho, že sme len biedne prášky piesočné.“

V deň skladania rehoľnej profesie jej duša oplývala nebeským pokojom. V neobyčajnom klude odriekala slová profesie. „Vskutku – píše – cítila som sa jako

kráľovna a kráľovskej svojej hodnosti použila som k tomu, aby som získala mnoho milosti nehodným poddaným. Ale ja som na srdci nosila to písmo, v ktorom obsažený bol vrchol mojich túžob. „Ó, Ježišu, Ty božský ženíchu môj, nedaj, aby som bielu košielku, v krste obdržanú, niekdy poškvnila. Radšej prijmi ma k sebe, ako bys' dopustiť mal, že by som dušu svoju hocijakou nepatrnou úmyselnou chybou poškvnila! Nedopuť, aby som mimo Teba niekoho milovala a mimo Teba niekoho našla ... Daj, aby som v očiach Tvojich tvorov ničím nebola a tvory v očiach mojich ničím byly. Daj, aby ma nič na zemi neorabovalo o pokoj duše mojej. Ó, Ježišu môj, ja Ťa len o spokojnosť a klud prosím a nadovšetko o nekonečnú lásku! Ježišu môj, nech zomrem za Teba, ako zomreli mučeníci: daj mučenie srdcu alebo telu môjmu! Ó, alebo mi daj obe! Dovoľ, aby som najdokonalejšie splnila to, k čomu si ma povolal ... že by ma nikto nezbadal, že by sa nikto so mnou nezapodieval, aby šľapali po mne ľudia, ako po malúčkem prášku piesočnom. Milovaný Ježišu môj, Tebe sa obetujem úplnou dokonalosťou, nech splní sa na mne vôľa Tvoja, tak že by ma v tom žiaden tvor neprekážal.“

„V deň tento za súmraku, tak jako už bolo v obyčaji, bez všetkého zármutku položila som ružovú korunu svoju k nohám svätej Panny a octla som sa v takej blaženosti, ktorú žiadny čas neodníme odo mňa. Vo sviatok narodenia Panny Marie svitnul ten deň, v ktorý som sa stala mladuchou Ježiša môjho ... Akiste v deň tento niekdy blahoslavená Panna Maria voňavé kvietky svojich ctností obetovala malému Ježiškovi. V pekný sviatok tento, v deň skladania sľubu, pozdávalo sa mi všetko malúčkým a jedine veľkou bola milosť, radosť a spokojnosť duše mojej

... Neskoro večer pozerala som pekné hviezdy nebies a na um mi prišlo: Bože môj, onedlho okrídlená duša moja zaletí do neba a splynem so svojim mladým ženíchom v krásnej vlasti večného svetla.“

Takéto šlachetné a plamenné túžby roznieťli požiar v duši tejto mladej a malej mníšky a takým ohnivým plameňom horlila po svojom nebeskom ženíchovi.

A vskutku, „malý biely kvietok“ pri teple milostivých lúčov božského slnka zázračným spôsobom čoskoro sa rozvíňal a vyrástol v kvet krásny, spanilosť ktorého nedala sa dostatočne obdivovať. Tajomstvo tohto rýchleho vzrastu prezradí nám ona sama: obetovala sa Ježišovi a chcela to, aby Jeho svätá vôľa bezpodmienečne sa na nej splnila. A keď sladký Ježiš v jej roztomilej duši žiadnej vady nenašiel, zaplavil ju množstvom svojich milostí a strovil ju ohňom svojej lásky. Neskôr, keď chovanky noviciátu pilne načúvaly jej dojímavé vyučovanie, zdesené poznamenaly: „Však vy ste svätá!“ Ona však odvetila: „Ó, nie, ja som nikdy nerobila to, čo robili svätí! Ó, ja som veľmi malučká, ale Boh mňa svojimi milosťami obohatil.“ A neskôr celkom otvorene sa priznáva, že od 3. roku veku svojho neodoprela nič Pánu Bohu. Mnohokrát s duševnou rozkošou spievala pieseň Matky Božej: „Shliadol Pán na poníženosť dievky svojej ... Velké veci učinil mi Ten, ktorý je mocný a ktorého meno je sväté...“ Úprimne pomenovala všetky tie milosti, ktorými ju Boh obdaril.

„Pán ma považoval za hodnou obsypať tými milosťami, ktoré dával kráľovi Šalamúnovi. Splnil každú žiadosť moju, nielen tie, ktoré k dokonalosti mojej prispievaly, ale aj tie, ktorých márnosť hneď som zbadala, trebárs neskúsila... Videla som, ako jedna spolusestra moja

pekné obrázky kreslí a milé básne píše; zahorela vo mne túžba: keď by som i ja tak vedela kresliť a v básňach vyjadriť svoje myšlienky, aby som nimi duševné rozkoše poskytla iným... A hľa, divil sa celý kláštor, keď som razom do ruky chytila štetec a ním pekné obrázky maľovala, malé básničky písala, v ktorých iní ľudia príjemné kratochvíle nachádzali.

A jako niekdy Šalamún kráľ vážne sa vybral k tvorbe rúk svojich, ktorým venoval čas, námahy, obety a konec koncov oslovil ich a zvolal: „Všetko je márnosť a trápenie duše pod slnkom“, tak i ja z vlastnej skúsenosti nabývala som toho povedomia, že jedinou a výlučnou blaženosťou na zemi je: skryť sa a nič nevedieť o stvorených veciach. Porozumela som ďalej, že všetko je márnosť a každé dielo je púhe nič bez lásky, bárs je akokoľvek skvelé.“

Terezka, ako útle dieťa, mala veľkú záľubu v kvietkoch. Keď ako 15ročné dievča utiahla sa do zátišia kláštora, razom zriekla sa i toho sladkého pocitu, ktorý v nej kvietky budily. Zaprela sa a zriekla kochať sa v krásе kvietkov, v barve lúk, v speve vtákov, v klude hôr a v šume lesov. Ovšem dobrý Ježiš nezabúdala jej: posielal jej hŕstky najpeknejších kvietkov. Pán láskou zasypal ju, keď plnil tie jej žiadosti, ktoré ona túžbami dietok nazývala. Rada by bola mala, keď by na deň obliečky všetko biele a snehom pokryté bolo ... A vskutku, vzdor jasnému peknému počasiu v hustých páperkách snežilo a záhrada kláštora bola pokryta bielym pláštom.

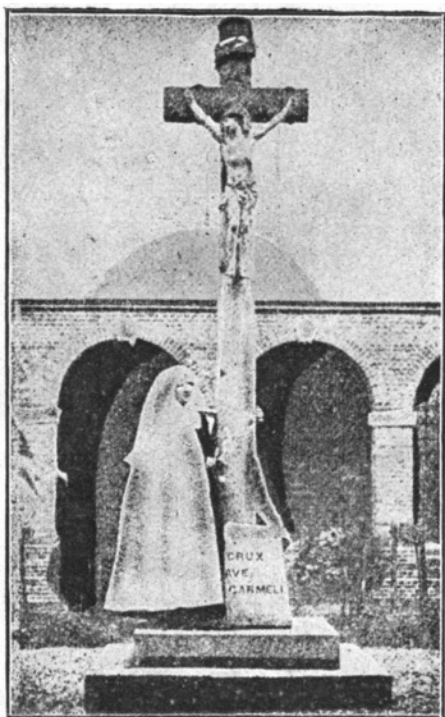
Jedinú tajnú túžbu mala, kiež by dobrotivý Boh dovolil, že by aj jej milá sestra „sladký dozvuk duše mojej“, ako ju nazývala v Lissieux, stala sa tiež karmelitskou mníškou. Podivná vec! Sestra Celina, ktorá posledné

hodiny dobrého otca anjelskou trpezlivosťou osladila, po smrti otca tiež prijala karmelitský závoj.

„Teraz už – takto zvolala Terezka, – inej žiadosti nemám, len to, aby som celým plameňom duše, srdca i modzgu sladkého Ježiša milovala. Láska bola tá, ktorá ma sebou strhla. Nežiadam viac ani muky, ani smrti a preca obe sú mi milé; dlho som si žiadala obe, ako poslov duševných radostí. Mala som účasť v mukách a domnievala som sa, že snáď cestou múk doplavím sa k prístavu života môjho ... Od útleho detinstva svojho som myslela, že ja, malý kvietok, v najkrajšom jare svojho života obdržím blaženosť čo dedictvo svoje; dnes jediným vodcom mojím je zriekanie, inej vedúcej myšlienky nemám. Ničoho si nežiadam takou horúcou túžbou, iba toho, že by sa len vôľa božia splnila vo mne ... Ó, Bože! Tvoja láska v mojom detinstve predbehla mňa, rástla so mnou a dnes je už tak veľká, že ju premerať nemôžem. Jak milá je cesta Pána! Bezpochyby, krehkí sme, do hriechov upadáme, ale láska zo všetkého čerpá osoh a čoskoro zničí v nás to, čo sa Ježišovi nepáči a na dne srdca nášho zanechá nám poníženosť ... Veda lásky! Ó! len túto vedu chcem poznať! A čo by som všetky bohatstvá pre ňu vynaložila, tak sa mi zdá, že som ešte nič nedala ... Kolkými milosťami obdaril ma Pán a po obdržaní tohoto zázračného bohatstva nadšene spievala som so žalmistom: „Dobrotivý si, ó, Pane, a nekonečné je milosrdenstvo Tvoje!“ Myslím, že keby dobrotivý Pán každého obdaril množstvom svojich milostí, vtedy by sa už nikto nemusel báť Boha, ale každý z tej celej duše a zo všetkých síl svojich by len Jeho miloval a nikto by sa nedopustil ani toho najmenšieho hriechu, nie preto, že sa bojí Boha, ale preto, že ho nekonečne miluje ... Pravda, nemôžu však

byť všetky duše rovnaké; musia byť všelijaké rodiny, že by každá dokonalosť božská zvlášť uctená bola.

Mne dobrotivý Boh svoje nekonečné milosrdenstvo dal do daru a v tomže nepoškvrnenom a neopísateľne krásnom zrkadle spatrím jeho ostatné drahé vlastnosti ... Všetko, všetko v lesku lásky skvie sa predo mnou; pravda sama snáď väčšmi žiari pri svetle tej lásky, ako ostatné božské vlastnosti. Ó, rozkošou je mi myslieť, že je Boh spravodlivý, že započíta nám i tie najmenšie slabosti a že on dokonale zná krehkosť našej prirodzenosti ... Čohože by som sa bála?“

Terezka, ako karmelitská mníška.

„Roku 1895 získala som tú milosť, že som vždy lepšie porozumela, jako veľmi túži Ježiš po láske ľudí. Keď som tak jedného dňa pomyslela na tie duše, ktoré hotové sú božskej spravodlivosti seba obetovať len preto, aby tresty hriešnikov zmenšily a na seba vzaly; túto obetavosť som považovala za veľkolepú, avšak ďaleko som bola od toho, aby som mala vôľu priniesť podobnú obeť. Ó, Bože a Majstre môj! – takto som vzdychla z hĺbky duše mojej – či len Tvoja spravodlivosť žiada zápalnú obeť? Či nežiada obety tieto i Tvoja láskyplné milosrdenstvo? Ním však ľudia všestranne opovrhujú alebo ho zaznávajú ... Tie srdcia, ktoré ty chceš obsypať priazňou svojej lásky, tie obrátia sa k tvorom a pre biedne a chvíľkové ukojenie svojich naruživostí vo stvoreniach hľadajú svoje šťastie, miesto že by do Tvojho teplého objatia spiechaly a v plamennom mori Tvojej lásky ukojily smädné duše svoje ... Ó, Bože! Či snáď v Tvojom srdci zavretú necháš Tvoju lásku, Tvoju opovrženú lásku? ... Ó, ja myslím, že ak by sa našla duša, ktorá by bola ochotná, čo obeť zápalná, položiť seba na oltár lásky, Ty prudkým plameňom strovil bys' ju v mori svojej plamennej lásky a blažený bys' bol, že bys' mocný príval svojej lásky nemusel zamedziť a stiesniť do úzkeho rámca hrudi Tvojich božských prs. Keď Tvoja nekonečná spravodlivosť razí si cestu k zemi, čím väčšmi túži Tvoja milosrdná láska zapáliť ohňom duše, ktorej plamene lásky šľahajú až po vnútro nebies ... Ó, Ježišu môj! daj, že by som ja bola tou blaženou obeťou, ktorá žertvuje v ohni lásky Tvojej!“

Keď už toto dievča-dieťa takmer nadprirodzeným jasotom opisuje plamenný oceán, more božskej lásky, do ktorého sa vrhnúť hcela dňa 9. júla 1895 a do ktorého

sa vskutku aj čo obeta božskej lásky hodilo, vtedy malá karmelitská mníška takto pokračuje:

„Po niekoľkých tých dňoch, ako som sa dala v obeť božskej lásky, konala som krížovú cestu na chóre kláštora. Razom pocítila som takú prudku páľu ohňa, že som si hneď na smrť myslela. Nevieť vysloviť ten pocit a k vyjadreniu jeho nenajdem približného podobenstva; podivný vnútorný prudký plameň to bol. Mala som pocit, ako by ma nejaká tajná sila celou mocou do ohňa bola hodi-la. Ó, jaký oheň to bol, jaký sladký oheň! ... Ešte jeden okamih, ešte jedno mihnutie a duša ona blažená oddelila sa od tela ... bolesť! chvíľku trvalo všetko. Zobudila som sa, bola som na zemi a pocit hroznej prázdnoty zaľahol na dušu moju ...

Cítim, že ma láska preniká, obkľučuje a nenechá ani len stopy hriechu v duši mojej ... Nie, razom sa ja už nebojím očistca ... Viem, že ani toho nie som hodná, že by som medzi tieto duše prišla, namiesto úplného očisťo-vania plamenného mora ... avšak i to viem, že oheň lásky vždy väčšmi a dôkladnejšie ma očisťuje k stavu svä-tosti, ako očistec. A viem, že sladký Ježiš bezúčelne neposiela na nás muky a viem, že i mne by nebol vnuknul túžby, ktoré sám splniť nechce.“

Splnilo sa ... Ako by sladký Ježiš ohnivým šípom bol zranil srdce dieťaťa, ako by šíp ten vyťahnuť chcel, ale rana bola smrteľná.

Malá mníška Terezka stala sa obetou lásky, troviace plamene božie strhly ju sebou, takže nimi v duševnom živote rýchlo napredovala, ale ako by na pár okamihov preca postála.

Bola jako ten skúsený námorník, ktorý stožiar, smer mu určujúci, nespustí s očí. Týmto stožiarom bol pre ňu

sám Pán Ježiš, Jeho cesta bola jej jedinou myšlienkou. Táto kmitajúca žiara jej dušu osvetľuje, pri svetle tohto pilne vyhýba tým bralám, ktoré by jej v ceste hocijako prekážať mohli. Riadi sa vždy len božským kompasom, ktorý niekedy sám prezreteľný Ježiš umiestil v lodke Petrovej, a týmto kompasom jej bolo sväté evanjelium, v ktorom sám Pán Ježiš zázračným spôsobom vykladá tajomstvá božskej lásky. Toto evanjelium vo dne i v noci nosila v srdci svojom a čoskoro rozjíma nad vzácnymi slovami drahého Ježiša: „Nový príkaz vám dávam, aby ste sa milovali vspolok, jako ja miloval som vás...“ Od slova do slova chcela sledovať príkaz tento, ktorý sám Pán Ježiš menoval príkazom svojim.

Takmer nebeským jazykom, poučným spôsobom, s písmeny na písmenu sleduje a vyjadruje evanjelium Ježiškova Terezka, akým spôsobom máme sa cvičiť v dokonalejšej láske k bližnému. Pred oči nám klade všetky boje a víťazstvá; potom takto končí: „Ó, veľká odmena nás čaká už tu na zemi, len prvý krok je ťažký!“

„Ó, Ježišu môj – vzdychá malá mníška – od tých čias, čo sladké plamene žertvujú srdce moje, rozkošou bežím po ceste Tvojich prikázaní a bežať chcem až do oného blaženého dňa, keď pripojím sa k spasenému sboru nebeským panien a budem Ta môcť sledovať v priestoroch nadhviezdnatých, spievajúc utešenú pieseň lásky.“ Prv, než malá kráľovna do nebies sledovať chcela božského Kráľa, chcela byť pastierom malučkého stáda. Poverily ju duševným vedením rehoľných novíciek ...

Zázračnou múdrosťou plnila svoj úrad. Po nebeských pastvinách viedla ovečky stáda svojho, ukazovala im bezpečnú a krátku cestu lásky a bezpodmienečnej dôvery; naučila ich, ako majú milovať Ježiša zriekaním a

takmer odvážnou prostou láskou detského srdca. Bársaké nepatrné úspechy dosiahla ponížená karmelitská mníška táto, preca všetky zásluhy odmietla a povedala; „Porozumela som, že sama od seba nič nemôžem vykonať, vnútro moje zapodievalo sa tým, ako sa mám spojiť s Bohom. Viem to, že dobrý Pán Boh všetko ostatné mi pridá sám od seba. Opravdu, nikdy som sa nesklamala v nádejach svojich. Ruky moje byly vždy plné jedlom, keď krmiť som mala mne sverené sestry mníšky ... Ináč všetko ide jednotvárne; všade sa stretám s poníženosťou a sebazaprením. Keď som sa mala stretnúť s niektorou sestrou novickou, žiadala som sa rozpadnúť a chcela som byť ničím, aby som sa jej azda niečo opýtať neodvážila, čo by snáď zvedavosť moju ukojiť mohlo. Keď zbadám, že niektorá sestra, rozprávajúc o zaujímavom predmete, razom pretrhne niť a na iný, menej zaujímavý rozhovor prejde, čo ma núdi, chránim sa ju upozorniť, čo je s tým prvým, o čom hovoriť prestala. Bojím sa z pohnútky zvedavosti niečo podniknúť, lebo viem, že nemôžeme dobre činiť, keď seba hľadáme.“

Jedna mníška sa jej pýtala, jaké prostriedky by mala použiť, aby svätosti dosiahla. Odvetila: „Potrebné je, aby sme sa v malúčkých ctnostiach cvičili. Je to ovšem ťažké, avšak dobrý Pán Boh neodopre nám potrebných milostí, ktorými posilnení dojdeme víťazstva. Prvej milosti vždy radi sa chopíme a hneď svetlo obkľučuje celú našu dušu. Mňa vždy dojaly slová Písma, ktoré o Judite hovoria: „Mužsky si jednala a otužilo sa srdce tvoje.“ Zmužile treba započat' a vtedy otuží sa srdce naše a z víťazstva ku víťazstvu napredujeme.“

Z inej príležitosti táto milá mníška zase toto píše: „jako sa to môžete pýtať, milá sestra, jako by ste mohli Boha

milovať tak, ako ho ja milujem? ... Moje túžby po mukách sú bezcenné. Nie týmto pripisujem tú nekonečnú dôveru, ktorú v srdci cítim. Čo sa Ježišovi vo mne páči, to je moja malučká nepatrná bytosť, vložená v jeho milosrdenstvo. Hľa! toto je moje celé tajomstvo. Prečo by nemohol tento poklad, milá sestra, aj vašim byť? Ó! sestrička, porozumejte ma, že láske Ježišovej dostačí, keď sme na obetnom oltári čím slabšie a čím biednejšie, ale tým sme spôsobilejšie, aby táto troviaca a premieňajúca láska s nami a v nás účinkovala.“

Jedného dňa vysvetľovala, jako treba chápať karmelitiské povolanie. „Mala som príležitosť – hovorí – rozjímať o tom, čo by sme podniknúť mohli pre spásu nesmrteľných duší. Slová evanjelia zažaly svetlo v duši mojej. Totiž dľa evanjelia jedného dňa ukázal Ježiš bohaté úrody pšeníc svojim učeníkom a takto riekol: „Pozdvihnite oči vaše a vidte pole, že dozrelo k žatve“ ... a potom pokračuje: „Žatva je síce veľká, ale robotníkov je málo, proste teda Pána, aby poslal robotníkov do žatvy svojej“... To nie je našim povolaním, aby sme išli žať na roľu Pánovu. Ježiš nepovedal to, aby sme sožali zrelú úrodu. Naše povolanie je o veľa šlachetnejšie. Pán Ježiš hovorí toto: „Pozdvihnite oči vaše a vidte! Vidte, že v nebesiach je mnoho prázdnych miest a na vás záleží, aby sa zaplnily... Vy ste svojimi Mojžišami, ktorí sa na hore modlíte, proste odo mňa robotníkov a ja vám ich pošlem ... len skrušené modlitby a vzdychanie vašich duší čakám.“

Modlitbou sprevádzané apoštolovanie – Pane, Ty vieš, že to povedať môžem – či nie je šlachetnejšie, ako apoštolovanie slovami? Našou povinnosťou je, aby sme svojimi modlitbami robotníkov odchovali, ktorí niekdy ratovať

budú tisíce duší. Tí budú našimi dieťkami ... Či je teda niečo, čo by sme sluhom Pánovým závidieť mohli? ...“

Kňazi Pána! Kto by vedel povedať, na jaký stupeň vzrušenosti strhlo sväté účinkovanie kňazov Ježiškovu Terezku? Terezka vedela, že sa jej rodičia márne nádejili toho, aby jediného syna svojho za kňaza alebo za misionára vychovali a takto službe božej venovali, alebo za apoštola obetovali; to už vedela, preto vrelá túžba zachvela jej srdcom, že keď už jej brat nezostal kňazom, v tomto smysle ona by nejakú službu rada preukázať Bohu. Preto detskou dôverou prosila predstavenú kláštora, aby ju niekde do cudzozemského kláštora poslala. Nesmiernou blaženosťou ochotná bola s tým spojené čo i najväčšie trpkosti vďačne znášať. Ba práve s rozkošou ich zažiť chcela. V tom čase veľké a vážne duševné skúšky ju navštívili, ktorých posiaľ neznala. Ako by na jej dušu zaľahnul čierny závoj.

Nebol to závoj, ale dľa jej slov vysoký múr, ktorý až do nebies siahal a hviezdnaté nebo skrýval pred ňou.

Božský Majster nezabúdala toho, že ho milá mladucha často prosila, aby ju nešetril. Teraz prišiel čas, že by táto žiadosť splnená bola... A tu naša milá mníška tak sa cítila, ako v tmavom žalári ťažkých pochybností. Cítila, že skvelý lesk viery zatemnil jej dušu, ktorý posiaľ v kmitajúcom lesku žiaril pred očami jej duše.

Ako by sa milá malá Terezka bola stala mučenicou bolesti, ale v mimoriadnom svojom duševnom položení sa neodchýlila, lež určitým krokom napredovala ďalej po ceste zriekanie sa a neochvejnou pevnosťou pridržovala sa Toho, ktorý, tak sa zdalo, ako by v tomto čase bol ju odvrhnuť od seba. „I čo by ma sám Boh zabil – skríkla s nadšenosťou – i vtedy by som v ňom dôverovať nepresta-

la.“ Potom však rozhodne sa osvedčila, že bárs nepocíti žiadnu slasť a blaženosť viery, vynasnažuje sa všetky práce a skutky svoje úmyslom živej viery prekonať. A priznáva, že za jeden rok vzbudila v sebe viac viery, ako posiaľ v celom živote... „Potom vzdor tomu, že duševná prázdneň nešetrne ničila dušu moju a Boh takmer všetkej duševnej potechy ma zbavil, preca hovoriť neprestanem: Pane! Čokoľvek učiníš mne, každý skutok Tvoj ma radosťou naplňuje! Lebo, či je väčšej radosti, jako niečo pretrpeť preto, lebo veľmi milujeme Teba?... Áno! ja blažená som, že tu na zemi duševnými očami nemôžem spatriť nebo, ktoré čaká na mňa... Ó, Pane, keď ho teraz i zastreš pred mojimi očami, že by som ho nevidela, prosím Ťa, ukáž svetlo večnosti nevercom. Mimo toho ešte o jednu milosť Ťa prosím, aby som Ťa nikdy neobrazila!“

V tejto duševnej rozladenosti tak sa zdalo, ako by ju i nebo bolo opustilo a keď i nenašla tu na zemi žiadnej potechy, preca ani na okamih neochabla, ani smutná nebola. Predvídala, že dni duševnej úzkosti premenia sa na dni dokonalej radosti.

Táto spanilá duša, ktorá vo víre života tak hrdinsky bojovala, preca si domyslela, že ona je stelesnenou slabosťou tu na zemi. Jedného dňa si myslela, že sa voľajakaj krehkosti dopustila. „Radosťou plesá srdce moje – vzdychala – že som dnes nebola dokonalá. Dobrý Boh mňa zahrnul veľkými milosťami. Báječný to bol pre mňa deň! Vzkrsla mi v hlave myšlienka, že moje dobré sestry mníšky sú presvedčené, že duša moja trpí nedostatkom ctností. A blažená som bola, keď som cítila, že som malá, slabá a krehká. Šťastlivejšia som bola, ako by som bola bývala vtedy, keby ma bol Boh množstvom milostí

zaplavil a nimi bola by som sa vyšvihla na nedosažiteľný vzor pokojamilovnosti.“ Keď sa jej však divily, ako môže takto rozprávať, odvetila: „Tento prejav môj vyjadruje tá okolnosť, že či padnem, či zvíťazím, vo všetkých okolnostiach veselá bývam.“ Keď už viac spôsobov sebazaprenia rozpovedala a čo k prekonaniu týchže podnikla, nitku rozhovoru so svojimi spolumníškami nadpriadla takto: „Pravda, vy vidíte, jakou malučkou dušou som ja a v malúčkej bytosti mojej Bohu len malúcke obety prinášať môžem. Ó, Bože! Jako často sa stáva, že i tieto malúcke obety zanechávam, cestou ktorých tolký pokoj vstupuje do duše mojej.

Ale preto nechabnem; vďačne znášam to i preto, že by menej pokoja prebývalo v duši mojej, že by tak väčšmi bdela na seba, ako by v opačnom stave bedlila. – Ó! koľkou blaženosťou obdaril ma Pán! Jak sladké a jak ľahké je slúžiť Jemu tu na zemi! Na perutiach lásky a dôvery nie preto sa povznášam k Nemu, že ma od smrteľného hriechu zachránil ... Ó, myslím, že čo by váha všetkých hriechov zaťažovala dušu moju, ktoré sa len pomysleť dajú, z mojej viery ani za máčik by neubudlo a kajúcnosťou nalomeným srdcom i vtedy by som utekala do otvoreného náručia môjho sladkého Spasiteľa... Však viem, že On miluje syna márnokratného; počula som, čo povedal Magdalene, manželke vierolomnej, a žene samaritánskej! ... Mňa nikto a nič neodstraší od Boha a Pána môjho, lebo viem, že množstvo hriechov v jeho milosrdenstve stroví sa tak, ako jediná kvapka vody, padnúvšia doprostred plamenného mora.“

„Zo životopisu osamote žijúcich pustovníkov sa dočítame, že jeden zbožný mních obrátil raz jednu ženu, verejnú hriešnicu, ktorá svojimi priestupkami pohoršila

celé okolie. Dotknutá však milosťou božou, spiechala na púšť, aby tam prísne pokánie činila. Prv, než dorazila na púšť, prvú noc, ako cestovala, zachvátená bola prudom plamennej lásky božej. Kajúcnosť viery vzplanula v tak mocný žiar, že tento spálil sväzky, ktorými bolo jej telo k zemi spútané. Zbožný mních práve v tom okamihu videl, ako očistená duša tej hriešnej ženy anjelmi nesená je do neba pred trón boží ... Tento jediný dojímavý príklad vysvetliť chce to, čo som povedala ... Ovšem, že tieto veľké duševné veci slovom sa vyjadriť nedajú.“

„Kiež by mne podobné krehké duše vedely pocítiť to, čo ja cítim, vtedy by nikto nemusel ochabnúť, že by nikto nevedel dosiahnuť vysoký štít lásky božej. Ježiš nežiada od nás veľké veci, len to chce, aby sme sa Jemu úplne odovzdali a Jemu vždy za jeho dobrodenia povďační boli. Pravda, takto hovorí k nám ústami svojho proroka: „Nie som žiadostivý vášho stáda, vašich kôz, vašich baranov, obetujte Bohu čistú obeť vďaky a chvály.“

„Plamennou túžbou duše mojej bolo vždy to, že by som svätou bola. Bohužia! V porovnaní seba so svätými vyvodím to, že oni sú tie vysoké vrchy, ktoré svojou veľkosťou lúbajú nebesá a ja som tým biednym práškom piesočným, ktorý ľudia nohami šlapú.“

„Avšak miesto čo by som vôľu strácala, radšej hovorievala som sebe: Dobrý Pán Boh nemôže nám vnuknúť túžby nespĺniteľné. Ja teda vzdor svojej maličkosti horlila som po svätosti. Nemožno, aby som sa stala väčšou. Musím sa uspokojiť, že som taká, aká som so svojimi krehkosťami a nedokonalosťami. Hľadám úzku, krátku a rovnú cestu do neba. Celkom novú cestu. Zvlášť vynajst by som chcela voľajakú zázračnú silu, ktorá mňa pozdvi-

hne až k Ježišovi, lebo k tomu som príliš slabá, že by som po strmých schodoch dokonalosti vždy výš a výš stúpala.“

Ďalej nám táto milá mníška jemnou a neumelkovanou prostotou rozpovie, jako našla tú silu, po ktorej túžila.

„Nástroj ten, ktorým sa dvíhať mám až k nebesiam, ten nástroj je Tvoja ratujúca pravica, sladký Ježišu môj! A že by som až k Tebe prísť mohla, nie je potrebné, že by som seba zväčšovala, ba naopak, malou musím zostať a všemožne sa musím usilovať, aby som vždy malá bola. Ó, Ježišu môj! Ty si mne viac dobra preukázal, ako som žiadala a preto pieseň vďaka pejem milosrdenstvu Tvojmu.“ Takýmto spôsobom samého Ježiša okúzila duševná krása jeho milej mladuchy a onedlho povolal ju so zeme. Ešte sopár mesiacov, sopár dní a celý kráľovský dvor nebies sláviť bude malú kráľovnu, aby splynula s nebeským Kráľom božím. Ale od toho času bol vždy prudkejší ten plameň, ktorý v duševných krásach oplývajúcu mníšku strovil.

„Ježišu môj – zvolala hlasne – ako by som rada milovať Teba láskou tou, akou láskou Ťa na svete ešte nikto nemiloval!“ Že by tento stupeň lásky dosiahnuť mohla, hotová bola čo i tie najhroznejšie muky pretrpeť. Rada by všetkým národom zvestovala evanjelium a bola by rada každú dušu iskrenným ohňom svojho srdca v plameň zapáliť. Tieto vrelé túžby ju činily skutočnou mučenicou a že by akej-takej potechy čerpala k uleveniu, spiechala k listom sv. Pavla. Dočítala sa, že nemôže byť každý súčasne apoštolom, prorokom a cirkevným učiteľom. Že cirkev pozostáva z viacerých údov, že oko nemôže byť aj nohou v jednom a tom istom tele atď.

Apoštol jej odporúčal, že by si nadobúdala vždy cennejších a skvelejších darov, ktorými sa Bohu zaliečiť má.

Ukázal jej, že bársaký pekný a cenný dar v očiach Božích ničím je bez lásky a že jedine láska je tá najdokonalejšia cesta, ktorá vedie k Bohu.

Tereška v zákrstí.

Na základe tomto vzdychala si milá Terezka takto: „Ježišu, láska moja, konečne došla som k povolaniu môjmu ... Mojm povoláním tu na zemi je – láska. Na srdce cirkvi posadil si ma, drahý Ježišu môj. Toto miesto vyznačil si mne ... v srdci drahej matky cirkvi mojej ja budem láska ... tak teda budem všetko, a tak splní sa sen môj, Ty si skvejúcou vežou lásky, teraz už viem, ako mám brať podiel svoj z plamenného mora lásky Tvojej. Ja som len slabé, bezmocné dieťa, ačpráve táto slabosť dodáva mi odvahy k tomu, že by som sa Ti celkom odovzdala čo obeta lásky, sladký Ježišu môj!“

„Ó, Ježišu môj, že láska lásku budí, preto som hľadala a našla ten spôsob, akým duša moja potešiť sa má. Za lásku lásku si dal. Teraz len jedinú vec viem a znám na svete, Teba milovať, Ježišu môj ... Zakázal si mi, že by som konala veci veľké, nemôžem hlásať evanjelium, nemôžem krv svoju vyliat za Teba ... nedbám ... Moji bratia pracujú v hlásaní slova Božieho, ako kňazi, apoštolí, a ja malé dieťa v priamej blízkosti kráľovského trónu prebývam a milujem!

Milujem miesto tých a v mene tých, ktorí bojujú! ... Ale láska i na vonok javiť sa musí, lásku do skutkov treba vlievať! ... Čo mám činiť? ... Nuž teda malé dieťa kvietky sypať bude. Vôňou rozsypaných kvietkov obklúčim trón Boží a strieborným jazykom malých kvietkových zvonkov budem spievať lúbeznú pieseň lásky.“

III.

„Kvietky budem sypať! ... To toľko znamená, že nepominem žiadnej obety, žiadneho slova, žiadneho pohľadu ... I z najmenšej veci mojej čerpať chcem osoh tak, že ju z lásky konať budem. Trpeť, ba i radovať tiež len z

lásky sa chcem; takýmto spôsobom rozsypem kvietky po svete a neodtrhnem ani jedinej nitôčky bez toho, že by som ju neobetovala Tebe, božská Lásko ... A potom spievam, neprestajne spievam, ešte i vtedy budem spievať, keď by som na rozsypenie venované ruže krvavými prstami musela sberať zpomedi trnia, a pieseň moja tým sladšou a zvučnejšou bude, čím bôľnejšie, čím hlbšie pichajúce bude trnie ruží mojích. Áno, Ježišu môj, ja milujem Teba, milujem cirkev svoju a uvažujem v myslí svojej, že z čistej lásky prýštiaci najmenší duševný pohyb je prospešnejší cirkvi našej, ako všetka iná práca dovedna. Ale či mám ja čistej lásky v srdci svojom? Zkadiaľ že má brať zmužilosti taká nedokonalá duša, ako je moja, k plneniu povinností čistej lásky? Kde a ako najdem tajomstvo svojich túžob, spôsob: uskutočniť to, za čím tak vrúcne horlím!“

„Ó, jediný Priateľu môj, prečo neponecháš takéto túžby veľkým dušiam, orlom, ktorí v modrých výšinách nebies s rozpiatymi krídlami kolotujú! Žiaľbohu, ja som len malučký vtáčik, dušu svoju len ľahké páperie zakrýva: nie som orlom; ale zrak a srdce mám orlie! ... Ó, lebo vzdor svojej nepatrnej malučkosti opovažujem sa hľadať do slnka večného Boha lásky a horím žiadosťou, že by som s rozpaženými krídlami k nemu zaletela ... Chcela by som letieť letom bystrých orlov; ale len toľko môžem urobiť, že cvičím k letku perute duše svojej ... Vysoký let nie je v mojej moci ... Čo bude zo mňa? Snáď zomrem žiaľom, keď uvidím svoje bezmocné namáhanie ... Úplne sa zrieknem seba, vydržím na mieste a ostro nazrem do môjho božieho slnka, a keď čierne mrákavy skryjú predomnou slnce božskej lásky, vtedy svitne mi ten velebný okamih, keď dôvera moja dojde ku konečnej hranici a

penikne mrákavy a nad priepastami precítim, že nad nepochopiteľne ďalekými priestormi ešte vždy nevyčerpatelným jasotom skvie sa moje jasné, sladké Slnce.“

„Ó, Slovo, ó, Spasiteľu môj! Ty si ten Orol, ktorého milujem, ktorý k výšinám láka dušu moju, Ty si, ktorý si do plačlivého údolia vyhnanstva spiechal sostúpiť, lebo trpeť a zomreť si chcel len preto, že by si každú dušu sebou strhnul do stredu plápolajúcej vatry večnej lásky najsvätejšej Trojice, že by si ich na čisto smyl v ohnivo kúpeli Tvojej lásky! ... A Ty si ten, čo s nesmiernych výšin letíš späť, ktorý skrývaš sa v podobe bieleho chleba, že by si nás krmil nerozdielnou podstatou Tvojej božskej bytnosti!“

„Ó, Ježišu môj, nezazlievaj mi, keď vypovedať sa osmeľujem, že Tvoja veľkolepá láska svojou mohutnosťou šľahá až po hranice šialenstva ... Akože by si mi mohol zakázať, aby som sa takmer po šialenstvo nedala strhnúť a stá orol k Tebe leteť by som si žiadala, aby som ustáliť mohla hranicu svojim túžbam!“

„Viem, že svätí Tvoji vzplanuli až po šialenstvo duše svojej, že by Teba smerom k výsostiam sledovali, orli boli, orlami sa stali ... Ó, ja som nepatrne malá, aby som veľké veci konať mohla a až v šialenstve hraničiace stupňovanie duše mojej je tá nádej, že láska Tvoja prijme ma v obeť. Až so šialenstvom hraničiace moje jediné je to, že počítam na anjelov a svätých, ktorí dopomôžu mi k Tebe; pomôžu mi, že by ma na Tvojich vlastných krídlach, ó, Ty božský Orle môj! na Tvojich vlastných krídlach uchytili do vysokého neba! Dokiaľ Ty budeš chcieť, dotiaľ vždy nezmenená zostanem; to chcem, že by Tvoj božský pohľad mňa okúzľil a chcem sa vrhnúť v korisť Tvojej lásky“ ...

„Pozatým však sa nádejem, že niekdy raz, prv či neskôr, skloníš sa ku mne a pozdvihneš mňa k plamenému ohnisku Svojej lásky a niekdy ma okúpeš v tej horúcej priepasti, že by som tam na veky vekov Tvojou spasenou obetou sa stala ... Ó, Ježišu môj! Prečo nie som schopná každej na zemi žijúcej malúčkej duši vyjadriť Tvoju neopísateľne poníženú blahosklonnosť? Cítim, že keby si odo mňa ešte slabšiu dušu našiel – čo ovšem je vylúčené – viem, že by si ju ešte hojnejšími milosťami zaplavil, keď by slabá duša tá úplnou dôverivosťou odovzdala sa Tvojmu nekonečnému milosrdenstvu.“

„Avšak pýtam sa seba, ako som prišla k tej zvláštnej žiadosti, že chcem iným sdeliť tajomstvá Tvojej nesmiernej lásky? Ó, Ježišu môj! ... Či nie Ty si mňa viedol k žízňovej túžbe tejto? Či tú istú žiadosť nemôžeš vzbudiť aj v duši iných? ... Ó, ako by nie! Viem a preto Ťa prosím a úpenlive žiadam, že by si obrátil svoju prívetivú tvár na veľké množstvo malúčkových ľudí. Prosiac Ťa pokorne, utekam sa k Tebe, že by si veľké, obrovské legie vyvolil sebe; ale všetko len malé duše, ktoré ako malé obety nech sú hodné Tvojej nesmiernej lásky!“ ...

Takto končí lúbezná táto obeta božia až do nebies siahajúcu pieseň svojej lásky. A božský Orol vyslyšal jej poslednú modlitbu. Už chystá sa k svojmu malúckému vtáčkovi, už ho vyvolil nesmierne dobrotivý Boh, aby krídlami svojej lásky udrel naň a ho ukoristil.

Roku 1896 mladá mníška karmelitská vážne ochorela na krvácanie pľúc. „Myslela som – hovorila – že zomrem, a srdce bezmála mi puklo radosťou ... Či radosť táto nebol na vánku vetríka prichádzajúci sladký, báječný a zvučný hukot, ktorý pre mňa značil príchod Ježišov?“

Od tohoto dňa klesla sila malučkej mnišky Terezky. Gniavila ju zimnica, to všetko ale značilo len príchod múk. „Smrť lásky – hovorí – po ktorej ja túžim, je križová smrť sladkého Ježiša môjho“ ... A ten sladký Ježiš neoslyšal hrdinskú prosbu malej Terezky. Ona súčasne pretrpeť mala muky telesného a duševného mučenia. „Už sa naplnil kalich – vzdychla – napriek tomu podivná je moja spokojnosť ... Každá túžba sa mi splnila ... hojne oplýva moja duša dôverou.“

V ten čas Pán kedy-tedy jednu kvapku potechy smiešal do pohára trpkosti. Jedného dňa počas jej choroby, keď jej ukázali obraz v okovách sputnanej hrdinky Johanky d'Arc, ktorá vlastnými slovami sa potešila, takto riekla: „I mňa shora potešuje akýsi zázračný vnútorný hlas. Svätí posmeľujú mňa. Hovoria: „Pokiaľ si sputnaná, nemôžeš splniť poslanie svoje; ale neskôr po smrti tvojej príde doba víťazstva tvojho!“ ... Cítim, že nastane doba môjho poslania, keď v iných lásku vzbudím voči Bohu, tak, ako ho ja milujem, že budem môcť ukázať malú, nepatrnú cestu dušiam, po ktorej som ja kráčala. Do neba chcem ísť, že by som na zemi ľuďom dobré činila!“

„Nie, nie! Viem, že nemôžem ustať až do skončenia sveta. Nemôžem odpočinúť dotiaľ, pokiaľ anjel nepovie: „Niet už času!“ Môj odpočinok nastane až po uplynutí času. A vtedy nastane pre mňa rozkoš duševná, keď naplní sa počet vyvolených.“

Raz pýtaly sa chorľavej mnišky: „Akú cestu ukážeš dušiam, a ktorú cestu im do zvláštnej pozornosti odporúčaš?“ „Cesta, ktorú ja odporúčam, je cesta vloženia sa do vôle božej a úplného sebazriekania. Chcem poukázať na spôsob, ktorým i ja snažila som sa kráčať po ceste tej, a že tu na zemi vrcholom činnosti našej má byť,

že nepatrné kvietky, i sebamensejšie obety, klást máme k nohám Ježišovým a lúbeznou ich vôňou máme sa Jemu zaliečiť. Týmto spôsobom usilovala som sa i ja zmocniť sa Ježiša a preto viem určite, že v hodinu smrti mojej milo a vďačne ma prijme.“

„Nebojíš sa smrti?“ – pýtaly sa jej.

„Ó, nie! Však Písmo hovorí, že dobrý Pán Boh malučkých nesmiernou krotkosťou súdiť bude.“ Jak milé, jak jednoduché a jak šľachetné slová sú to, ktoré odzneli z úst malej Terešky. Velebnou duševnou silou premenila sa v malé láskyhodné dieťa. Rád by som – keď by mi možné bolo – spísal všetky jej krásne výpovedi. Niet v týchto krásnych rečiach jedného slova, jednej písmeny, ktorá by nedýchala veľkolepou láskou k Bohu a v ktorej by nebolo obsažené: „Pane Ježišu môj! Ja už nie som ja, ja zriekam sa seba a všemožne celou bytnosťou som Tvoja! Nie ja chcem žiť, ži Ty mnou, ži vo mne, sladký Ježišu môj!“

Svitnul deň 30. sept. 1897. Brieždenie tohoto dňa bolo úsvitom slnka živej, zápalnej a večnej obety. Vlny bolesti ju pokryly. Panensky čistý, odvážny malý námorník s ostražitosťou zápasil s vlnami. Chopila sa kormidla a slabé rameno netriaslo sa viac. Ba smelá bola, keď v priamej blízkosti spatrila prístav, v ktorom ešte vykotviť nemohla. Pred nohami sa jej ligotal stožiar večnej vlasti; ešte jeden náraz, ešte jedna vlnka a pri sladkom lesku dorazí k brehu ... Nad ňou žiarila najkrajšia hviezda nebies. Čo bol pre ňu tento deň, asi približne by povedať mohli pravou vierou zomierajúci, medzi nimi však len tí malučkí, ktorí tu na zemi jako anjeli prekročia prah večnosti a pridajú sa k dušiam spaseným. Aký deň to mohol byť, v ktorom v telesných mukách svíjalo sa

slnce spasenej malej mnišky; na túto otázku vrhá svetlo tento výňatkový životopis, ktorý milý čitateľ akiste prečítal.

Keď malý zvonček kláštora volal k večernej modlitbe a striebrozvučným hlasom hudol pieseň anjelského pozdravu, mladá mniška s nevysloviteľne blaženým pohľadom pozerala na nebo a nekaleným pôžitkom duševným obdivovala hviezdu nebies, v nebesiach sa skvejúcu najčistejšiu Pannu Mariu. Medzi roztomilými básňami vyniká zvlášť jedna utešená báseň, v ktorej prosí kráľovnu nebies, že keď už tu na zemi častým svojím úsmevom ju vyznačila, že by bohorodičským úsmevom pozlatila okamih umierania ... Toto bol ten nádherne krásny a žiarny okamih! ...

„Matko – pýtala sa svätým zdesením milá mniška – Matko, nie je toto umieranie? ... Snáď už teraz zomrem, Matko!“

„Áno, dieťa moje! to je umieranie – odvetila predstavená – ale sladký Ježiš snáď o niečo ešte predĺži tvoj pozemský život!“ Vtedy sladko sa ponosujúcim hlasom riekla: „Nuž teda, poďme, poďme! ... Ó, neželala by som si, aby ubývaly muky moje!“

Potom hľadela na kríž.

„Ó, ja milujem ... Teba ... Bože! ... ja ... Ťa ... milujem! ... A tu roztomilé dieťa sklonilo na pravý bok hlavu a utíchlo. Tak sladkou slabosťou klesla jej hlava na pravý bok, ako panenský mučeníci nahnuli hlavy svoje pod nôž kata na popravišti, lebo keď plápolajúca zápalná obeta na božskom luku čaká ohnivý šíp, aby prerazil ranu lásky na milujúcom srdci, od ktorej rany zomreť si žiada.

Potom ešte sa raz pozdvihla, ako by ju niekto tajuplným hlasom volal, otvorila oči ... a nevysloviteľnou blaženosťou na tvári hľadela do nebies...

Tu doletela milá holubica, čo posol nebeského pokoja! ... Jej malučká, čistá duša doletela k brehu, biely plachetný člnok vykotvil a spaseným úsmevom vystúpila na kvetavé brehy večnej vlasti.

IV.

Ako nežne vanúca vlajka spevom krásnej hymny viala a z hymnového spevu sa ozývalo zvučné poučenie: hľa, ja som! I vy môžete podobne činiť, keď sa naučíte z Lásky žiť! To nebolo presťahovanie, bol to príchod na bieloplachetnom člnku, príchod malého, bieleho kvietka do večnej vlasti. Ani neodletela, ani sa nevznášala jej duša, ako okrídlený, pekný holub malučkých duší. Ona došla.

Zázračne jednoduchý, krásny, čisto šlachetný život! Tak pekný, že nemožno žiadostive túžiť po ňom, že oduševnení ľudia vždy väčšmi a väčšmi prichádzajú na tajomstvo tohoto veľkého zázraku, a ľudia zdesení hľadia a túžobne sa pýtajú: hľa, toto je z lásky, láskou sa sýtiť; žiť na chlebe a vode čistého prameňa lásky! Hľa, toto je to, krásny zázrak, pekná smrť života lásky!

Mnohí, mnohí prichádzajú a vzplanú túžbouv srdci svojom: tak žiť, tak zomreli! ako si ty žila a zomrela z lásky, ty, malý, roztomilý, biely kvietok!

O, ty milá, spanilá, malá mníška, pravda, mnohokrát si takto vzdychla: „Ježišu môj! dočkaj trošku ... hľaď, že spiechame, náhlime za Tebou, dočkaj!“ ...

Ty bezvadná, čistá obeta, nesmiernou blaženosťou lásky večne slúčená s Pánom Ježišom, už horíš tam na svojich čarokrásnych priestoroch nebeských ... My ešte

putujeme tu v plačlivom údolí a späť voláme slovo z úst Tvojich: „Ježišu môj! dočkaj trošku ... hľad, že spiechame, náhlime za tebou, dočkaj!“ Cesta, po ktorej kráčame, posypaná je bielymi, peknými kvietkami ... to sú Tvoje kvietky, Ty zbožná malá mníška! ...

Vzpomeň si a nezabúdaj, sypaj i naďalej biele kvietky na cestu našu, ako si slúbila ... a po stopách Tvojich milých bielych kvietkov nech spatríme cestu večnej Lásky ... A volaj, lákaj nás do priateľstva Ježišovho a učíš nás tými, čím učinila Teba krásna láska – Ty roztomilá, spanilá, biela, malá mníška. Že by sme i my stali sa obeťami milosrdnej lásky.

Život po smrti.

Ježiškova Terezka na žiadosť svojej duchovnej matky, predstavenej kláštora, spísala svoj životopis, ktorý keď zpod tlače vyšiel, dľa karmelitánskej obyčaje miesto obežníka rozposlaný bol do všetkých karmelitánskych kláštorov a mnohým vynikajúcim cirkevným a svetským hodnostárom.

Ozvena na list vzbudila všeobecný, jednohlasný obdiv. Sestra Terezka prorockým duchom hovorila: „Nikdy som nemala iného, čo som Bohu dala, ako lásku. On za túto lásku mňa odplatí.“ Malý tento životopis vskutku podmanil srdcia a „malá svätá“ – jako ju všeobecne nazývali – takou roztomilou báječnosťou predstavila sa čitateľstvu, že ju jeden z nich priamo „srdcia orabujúcou“ Terezkou nazval.

Toto milé anjelské stvorenie malo jednu najchýrnejšiu výpoveď, a to je tá, že: „Keď zomrem, ružový dážď s neba pršať dám na zem.“ Týmto básnickým prejavom označiť chcela tie mnohé milosti, ktoré v plačlivom údolí bojujúcim bratom a sestrám úfala vyprostredkovať od božieho milosrdenstva.

A hľa, jak chytro plní svoj sľub. Hneď prví čitatelia jej životopisu pociťujú v srdci svojom dojmy k obráteniu popudzujúcej milosti; na jej prímluvu konajú sa deväťdňové pobožnosti, s prosbami k nej sa utekajú a pozostatky pýtajú od nás. Ružový dážď začne padať, zpočiatku len tak slabo mrholiac: sopár milostí, pomoc s neba na biedy duševné a telesné, je všetko bez väčšieho hluku a nápadnosti. Ale už v r. 1902 a 1903 dve nápadnejšie uzdravenia sú skvelým dôkazom jej mocnej prímluvy.

Akási pani Debusso – nateraz v meste Raims (rue Pluche n. 30) – už desať rokov trpí na vredy, ktoré cestou operácie mali byť odstránené. Úbohá žena však nevedela sa k tomu odhodlať. Na pokyn duchovného menom Petit v meste Marnes-la-Coquelle (Seine-et-Oise), začne konať deväťdňovú pobožnosť k sestre Terezke a deviateho dňa vredy zmizly. Uzdravenie je úplné a stálé až po dnes, a v r. 1912 v októbri pani Debusso zasa putovala k hrobu svojej nebeskej dobrodejky, ktorej prímluvu na svojom uzdravení pocítila.

Tento zdar k tomu posmeľoval výšmenovaného duchovného, že by po niekoľkých mesiacoch nový pokus robil.

Žena Jouanne, chudobná matka a manželka jedného zahradníka, vážne ochorela zánetom brušnej blany a zápalom slepého čreva, k čomu pridala sa jedná dávnejšia vnútorná choroba, čo jej stav osudne zhoršilo. Operovali ju, ale hneď na počiatku pitvy našli lekári celú brušnú dutinu naplnenú hnisom a jedovatými vredmi, takže od ďalšieho zasahovania odstúpili. Starostlivý duchovný prišiel chorú navštíviť, že by ju sviatosťami umierajúcich zaopatril a pri tom malučkú pozostatôčku umiestil do podušky chorej ženy, povzbudzoval ju, že by dôverou utekala sa k svojej nebeskej patrónke. Ešte v ten deň prestala vracačka, umierajúca nadobudla nových síl a po niekoľkých dňoch úplne vyzdravela.

Avšak ružový dážď čoskoro prekročil francúzske hranice; ponajprv Európou a Aziu, potom však zámorské kraje: Afriku, Ameriku a Austráliu začal zúrodňovať.

Terezka v kláštore.

Bolo už na čase, že by i na verejnosť prišlo niečo z hojnosti nebeského prívalu; „Životopis“ dovŕšil sa novou staťou pod názvom: „Ružový dážd“, v ktorej stretáme sa s mnohými zázrakmi, hraničiacimi s podivnými zjavmi. Roku 1908 v mesiaci novembri vzbudilo zázračné uzdravenie jedného mladého dievčaťa všeobecné podivenie, zvlášť v Anglicku, a denná tlač husto spomína meno „divotvornej Terezky“.

Ako by v nebesiach len toto boli čakali; „ružový dážd“ tak prudko začal pršať, tak mnoho uzdravení sa nakopilo, že cirkevná vrchnosť nemohla byť ďalej netečná. Biskup Bajeuxu a Lissieuxu, menom Lemonier, poveril karmelitánsky kláštor lissieuxský, aby zvolil dvoch splnomocnených žiadateľov, takzvaných postulátorov, ktorí by v záležitosti blahorečenia Ježiškovej Terezky prvý krok podnikli. Vo voľbe konanej 21. januára 1909 poverili vdp. Františka Rodrique, pátera bosých karmelitov, ako hlavného žiadateľa, ktorý v Ríme býval a mal už poverenia vo viacerých podobných pádoch. Spolužiadateľ bol Roger de Peil – notrdamský kanonik v Paríži, ktorý tiež už vo viacerých záležitostiach svätorečenia, medzi iným v záležitosti Pia IX., mal poverenie. Voľbu cirkevná vrchnosť schválila a poverenie výšmenovaní dvaja hodnostári vďačne prijali.

Medzitým roku 1909 uzdravenia a iné zázračné udalosti sa vždy viac vyskytovaly.

Uvádzame niektoré prípady: 11. januára stalo sa v New Yorku, že pouličná dráha porazila jednu z Francie vypovedanú mnišku; vozeň prešiel jej cez telo. V padnutí ako by sa bola na mäkké periny uložila, v akomsi zvláštnom nadprirodzenom ovzduší a vzrušení sa octla. Ako ju zpod stroja vytiahli, stala si na nohy; ani najmenšie zra-

nenie nebolo na nej badať, ba ešte i okuliare mala neporušené na očiach. V srdci jediné vzrušenie bol hlboký cit vďačnosti voči sestre Terezke; jej obraz nosí stále u seba, jej prímluve ďakuje za svoje zázračné zachránenie.

V mesiaci februári slečne Markéte Chabaut prihodil sa nasledujúci prípad: V meste Issy ležala v nemocnici; žalúdok mala vysypaný hnusnými vredmi, ktoré každé lekárske zasahovanie a ošetrovanie zmariely. Tu dôverou obrátila sa k sestre Terezke, začala konať deväťdňovú pobožnosť a posledného dňa úplne vysilená išla na sv. omšu prijímať. Bolesti sa vzráhaly a na konci sv. omše, keď sa kňaz na schodoch modlil tretí „Zdravas Maria“, cítila tak hroznú bolesť, ako by jej násilou žalúdok vytrhli. „Potom však prenikol ma taký pocit, – píše ona sama, – ako by jemná ruka pohládza chorú čiastku tela a tam akýmsi nebeským balzamom ju natierala a razom opanoval celú moju bytosť sladký pocit klúdu – a bola som úplne zdravá.“ Že vskutku bola vyliečená hneď, dokázala tým, že si dobre zaraňajkovala a potom hneď kľáčiac slyšala sv. omšu. Od tých čias už viackrát putovala do Lissieux; uzdravenie je úplné a sledujú ho mnohé iné milosti, ako už sv. Terezka zvykla stárou ochranou vyznačovať svojich miláčkov.

Práve také zázračné a okamžité je uzdravenie rehoľného brata Maria Pavla v kláštore trapistov v meste Terrega (Španielsko), ktorého žalúdok postihovaný bol vredmi, ktoré ukazovali príznaky rakoviny. Prípad stal sa 4. mája 1909. Rehoľný brat ku cti sv. Terezky počal deväťdňovú pobožnosť, a pretože sa vo veľkých mukách svíjal, pýtal si pozostatky malej sestry. Už odo dávna len umelým krmením držali ho na žive; a v ten deň – 4. mája

– taká dôvera sa ho zmocnila a pokúsil sa dúškom vypiť pol litra mlieka. Z pozostatkov – bolo to nepatrné tkanivo – vypriadol jednu nitku, vložil ju do pohára a s mliekom vypil. Po krátkych okamihoch bolesti stíchly a natoľko sa dobre cítil, že on, ktorý predtým sa mohol sotva na pár krokov vliecť, bez všetkej únavy prekonal dlhú prechádzku, potom sa vrátil do kláštora, naobedoval sa, zjedol hodne škvareniny, pečených zemiakov, orechy, sušené figy a vypil dobrý pohár vína. Všetko to išlo dobre, trovenie výborné, uzdravenie úplné a po chorobe ani stopy. Sestra Terezka natoľko sa zasadila o svojho zbožného mnícha, že po roku z príležitosti veľkého výbuchu, pri ktorom ľahko zhnúť mohol, šťastlivo vyvi-
aznul.

V tom istom roku dňa 2. júla v kláštore „Navštívenia“ sestra Maria Benigna obdarená bola podobnou milosťou. O prípade tomto nerozpisujeme sa obsírno; uzdravenie je práve také nenadálne, ako v predošlých dvoch prípadoch, priklincujeme však len tú okolnosť, že zázračné uzdravenie to stalo sa na prímluvu svätej Terezy, ktorá v tomto kláštore bola mníškou a za chorú často sa modlievala.

Po Španielsku sa objaví malá sestra Terezka v Portugalsku, kde jedna úbohá, chorá žena po deväťdňovej pobožnosti úplne stratí chrasty, ktoré ju celkom pokryly.

V mesiaci októbri v jednej vieske vážne ochorí jedno chudobné dievča; žalúdok sa jej natoľko skrčil, že neprijímal žiadnej potravy. Potrebná bola operácia, ale bez všetkého výsledku, chorá čoskoro pracovala k smrti a príbuzní robili všetky prípravy k pohrebu. Avšak chorá sa spamätá, že niekedy slyšala jedno-druhé o sestre Terezke a začne i so svojimi prosiť o milosť. Nastáva zlepšenie a chorá čoskoro úplne vyzdravie.

V mesiaci novembri narieka jedna murínska mať na ostrove Madagaskar nad dieťaťom, ktoré sotvaže už dýchalo, a domnieva sa, že je mrtvé. Tu naraz zjaví sa jedna „pekná panna“, ktorú žena hneď pozná po obraze, ktorý z tamojšieho kláštora dostala, aby sa k nemu modlila. Bol to obraz malej sestry Terezky! Tá „pekná panna“ drží v rukách biele šatky, nimi prikryje dieťa a zmizne. Dieťa prichádza k sebe a k najväčšej radosti matky úplne vyzdravie.

Na konci bežného roku jeden mních z rádu trapistov v Kanade nožom na opasku visiacim učinil si na šesť cm hlbokú ranu do kolena. Rana bolela, začala sa sbierať, prítomný lekár veľmi krútil hlavou. Opát odporúčal rehoľnému bratovi, aby sa utekal o pomoc k sestre Terezke. „Minulú noc – tak hovorí chorý – videl som sv. Terezku v bielom odiatu, s ružovým vencom na hlave, ako prešla popri mne a milo sa na mňa usmievala.“ Pozrel ranu na kolene, ktorá bola úplne zacelená, mních necítil ani najmenšej bolesti, ani keď pritisli prstom miesto rany. Rehoľný brat úplne vyzdravel a hneď pokračoval vo svojej práci.

Posiaľ opísané udalosti sú len jednotlivé „ruže“, vyňaté z veľkej kytky. Ale nastávajúci rok 1910 ešte väčšmi oplýva bohatstvom rôznych zázrakov služobnice Pána v mimoriadnych zjavoch.

Sestra Terezka hovorievala v živote svojom svojim svoreným chovankám: „Keď som vás na mylné cesty viedla tým, že som vás na úzke pirte lásky upravila, nebojte sa, že vás dlho nechám blúdiť, čoskoro sa zjavím a zvestujem vám cestu, ktorú nastúpiť máte.“ Prišiel čas, aby sme si spomenuli na tento sľub viery.

V strede Italie, v Gallipoli, v meste Lecco ležiaci karmelitánsky kláštor v januári r. 1910 prišiel do najväčšej biedy; ani chleba nemal. Rehoľníčky odovzdané do vôle Božej znášaly svoju biedu. Životopis sestry Terezky už znaly a tak ich čosi napadlo, že by o jej prímluvu prosily, a začaly trojdňovu pobožnosť. Tretieho dňa v noci medzi 15.—16. januárom predstavená kláštora, ctíhodná matka Karmela sa prebudí a vidí, ako jedna neznáma mníška stojí pred ňou a 500 lír jej obetuje. S tajuplnou postavou sa pustila do reči, ktorá v protivnej strane kláštora zaviedla ju do jednej miestnosti, tam dala otvoriť jednu miestnosť, kde byly uschované dlžobné úpisy kláštora a tu vloží päť kúskov stolírníkov. Vidiac toto predstavená, kľakla na kolená v tom domnení, že sa jej zjavila sv. Terezia, slávna reformátorka rehole karmelitánskej, a slovom „Matko“ ju oslovi. Načo nebeské videnie slávnostne sa ozve: „Nie, ja nie som slávna sv. matka, naša Terezia, ja som dievka Pána, sestra Terezka lissieuxská.“

Matka Karmela vzrušená hľadela na nebeské videnie: tvár mala peknú, skvejúcu, šaty priesvitné, strieborné tkanivo, hlas sťa melodia anjelov. Avšak videnie muselo pominúť a nebeská postava ako by nepravým smerom chcela odchádzať a preto predstavená napravila ju na pravé poznanie okolnosti, osloviac ju: „Pozor, nech nezmylíš cestu!“ Na to sestra Terezka s úsmevom odvetila: „Moja cesta je istá a nesklamala som sa, keď som po nej kráčala.“ Sú to slová, ktoré narazily na hlbokú ozvenu v srdciach mnohých a ktorými mnoho nasledníkov strhla sebou táto serafínska panenská deva!

Toto jej zázračné zjavenie neskôr v Gallipoli prísne preskúmali a zpočiatku nie jeden neverecký člen skúšob-

nej komisie, na základe skúmania presvedčený, uznal pravdivosť zázraku. Nebeské toto videnie i viackrát sa opakovalo a predstavená znovu a znovu v rôznych spoločnostiach obdržala pomoc od sestry Terezky, keď kláštor bol v núdzi.

Po dvoch mesiacoch neskôr, v marci 1910, nariadením kongregácie sv. obradov biskup mesta Bajeuxu a Lissieux Lemonier rozposlal obežník po svojom biskupstve a v ňom s pozostalými spisami sestry Terezky učinil obvyklé úradné opatrenia. Záležitosť táto vzbudila veľký ruch, duchovní z kazateľníc na celom okolí husto spomínajú meno malej mnišky karmelitánskej a nové prúdy modlitieb doliehajú k nebesiam so zeme. Biskup vymenoval komisiu, ktorej úkolom bolo posbierať spisy, a jeden člen komisie, kanonik Deslandes, bol poverený posbierať dokumenty, zaniest do Ríma a odovzdať kongregácii sv. obradov.

V mesiaci júli v rámci zriedkavej slávnosti vymenoval biskup členov cirkevnej komisie, ktorej povinnosťou bolo, započat' záležitosť blahorečenia od „malého Ježiška a od sv. tvári“ zvanej Terezky. Vymenovanie bolo súčasne prvé úradné zasadanie cirkevného súdu, ktoré za účasti veľkého počtu kňazstva v meste Caen v kaplnke seminára Panny Marie sa odbývalo. Sám biskup Lemonier predsedal tejto schôdzi. Výsluch svedkov započal sa 12. augusta. Potrebné bolo pozostatky dievky Pána z hrobu vyzdvihnúť, pozatýmne nie tým cieľom, že by vyložené boli k pocte veriacim, ale že by pod prísnejší dozor prišli. K tomu označili deň 6. septembra.

Predošlú noc sestra Terezka zjavila sa predstavenej Karmelee – ktorá o chystajúcich sa veciach žiadneho vedomia nemala – a povedala jej, že nič nenajdu v hrobe,

iba kosti. Tak sa aj stalo. Samé obrady vyzdvihnutia javily príznaky oslávenia. Celú vec chceli potajomky vykonať, ale preca stá a stá ľudí bolo prítomných na cintoríne, kde vo sviatočnom klude celé hodiny strávili. K obradom dostavil sa bajeuxský biskup v nádherom rúchu oblečený, jeho dvaja námestníci, spolupostulátor blahorečenia, členovia cirkevného súdu a veľký počet mestského duchovenstva.

Všetko bolo hlbokého, slávnostného rázu a nadprirodzená nálada opanovala prítomné srdcia. Nejaký zázračný zjav sa neprihodil, iba to, že pri dvíhaní rakve cítili mnohí prenikajúcu fijalkovú vôňu, zvlášť ten stolár so synom, ktorý truhlu vyhotovil. Druhý nápadný zjav bol ten, že v r. 1897 do ruky v rakvi ležiacej Terezke vložená palmová ratolesť celkom svieža zostala, čo bolo tým nápadnejšie, že v kláštore ponechaná druhá palmová ratolesť nedostatkom vlhky čoskoro zvädla.

Nasledujúcu noc jeden miláčik sv. Terezky mal zvláštne videnie. Ani tušenia nemal, čo sa robí v cintoríne v Lissieux. V kmitajúcom sa lesku videl skvejúcu čistú pannu vynoriacu sa z ligotavej umrlčej plachty, ktorá dvoma ramenami objala svojho miláčika a pobožkala rozkošnou slasťou nebeského bozku. Úplné tri dni rozmýšľal nad významom tohoto videnia. Až konečne zvesť o vyzdvihnutí pozostatkov z hrobu sv. Terezky prišla aj k nemu a vtedy porozumel všetko. Spechal vďaky vzdávať k hrobu sv. Terezky.

V tú istú noc mala jedna španielska karmelitánska mníška ešte nápadnejšie videnie. Táto mníška nepoznala veľmi životopis svojej rehoľnej sestry karmelitánky lissieuxskej Terezky; jej životopis síce prečítala, ale bez všetkého hlbšieho záujmu. Vyzdvihnutie z hrobu prišlo

jej na vedomie až koncom decembra 1911. Mníška táto dlho hľadala v dejinách svojho rádu takú mníšku svätého života, ktorú by jako vzor sledovať mohla, ale posiaľ nenšla. Dňom pred vyzdvihnutím pozostatkov, dňa 6. sept. 1910, v noci vo sne videla v truhle ležiacu mníšku, pričom zvláštny dvojaký pocit života aj smrti zachvel jej útrokami. Priblíži sa k truhle a razom už práchnivejúca mrtvola otvorí oči a nevýslovnou nebeskou milosťou hľadá na ňu. Nato jeden z anjelov, ktorí boli v sprievode a svojimi krídlami ju zakrývali, obrátil sa k mníške a riekol: „Hľa, vzor, ktorý hľadáš, nasleduj ju!“ Po niekoľkých dňoch prišiel jej do ruky životopis sv. Terezky. Na radu svojho spovedníka dôkladne ho prečítala a tak razom objasnil sa jej význam podivného videnia: Terezka je tá sv. mníška, ktorú ona čo vzor sledovať bude. Od tých čias si ju zvolila za vodcu duševného života, vo svojich modlitbách k nej sa uteká, ju sleduje na „ceste malučkých“ a ju napodobňuje v cvičení sa v ctnostiach.

Udalosti 6. sept. prečítal aj jeden univerzitný profesor, ktorý hneď od počiatku zvláštnou vrúcnosťou a úctivosťou choval sa voči malej Terezke. Zastavil sa nad tou čiastkou zvesti, že ani táto anjelská panna nebola vymenená zpod platnosti neúprosného zákona všeobecného telesného porušenia. Ako sa nad tým sužuje, ozve sa v ňom vnútorný hlas: „Však ja som len všednú a každodennú šatu so seba vyzliekla, že by som sa odiala plášťom večných sviatkov; čo sa tam s tým stane, nestarám sa.“ „A to – píše pán profesor – dodalo svetla a potechy duši mojej, chápal som, že toto porušenie rozkladá prvky panenského tela preto, že by nielen duša, ale aj telo mohlo byť prítomné na mnohých miestach a dľa prorokovania malej sestry požehnanie prinášalo zemi.“

Cirkevný súd celé leto (1910) zasedával a z príležitosti jednej schôdze úradne vyslal miestopostulátora do Galipoli, aby vyšetril teraz opísané zázračné udalosti. Výsledok bez pochyby zistil, že v karmelitánskom kláštore galipolskom sa staly opravdu mimoriadne veci. Ba dňa 16. januára 1910, na výročie prvého zjavenia, sa stal nový zázrak. Z tejto príležitosti nezjavila sa nebohá Tereška, lež v jednej voskom zapečatenej obálke doručila 300 lír kláštoru takým spôsobom, že toto je od kláštora na prímluvu sestry Terešky pýtaný obnos, a udalosť táto na základe prísneho vyšetrovania ináč ako zázrakom vysvetliť sa nedá. Arcipastier biskupstva Národov menom Giannattosio svedčí o tomto a vidí potvrdenú výpoveď sv. Terešky: „Moja cesta je istá a neklamala som sa, keď som po nej kráčala.“ Biskup osobne zavítal do Lissieux a pred súdom ako svedok zmienil sa o tejto istej ceste.

Iný miláčik anjelského dieťaťa sa už prv v tom smysle osvedčil; chýrny konvertita pán Grand, ktorý bol v Škotsku protestantským pastorom, prímluve sv. Terešky ďakuje za svoje obrátenie, že sa stal horlivým katolíkom. Jemu tiež povedala nebohá sestra Tereška: „Sleduj mňa po mojej malej ceste, lebo tá je celkom istá.“

Pred súd dostavili sa aj iní svedkovia, medzi ktorými spomeneme ešte duchovného menom Weber z mesta St. Jean de Lur (Basses-Pyrenees), ktorého malá Tereška po deväťdňovej pobožnosti z belma vylicila.

Iný chýrny prípad zázračného uzdravenia stal sa s jednou vdovou, paňou Dorans, v Glasgowe v Škotsku, o ktorom na shromaždení vydržiavanom v meste Plymouth za prítomnosti celej katolíckej mládeže sa osvedčil lekár Colvin.

Úradné pokračovanie, ktorého úkolom bolo zistiť základ svätosti, skončilo sa v lete 1911; súd pracoval s takou horlivosťou, že ono sotva rok trvalo. Po iných schôdzkach vybavily sa i tie otázky, či v celej záležitosti nestaly sa prechmaty, alebo či napriek cirkevnému nariadeniu necitili Terezku už vopred ako svätú. Po vyčerpaní všetkých otázok biskup bajeuxský slávnostne zahájil a 12. decembra 1911 zakľúčil úradné zasadanie cirkevného súdu.

Malá Terezka neukázala sa bezcitnou voči príkladnej horlivosti biskupa a v noci medzi 11. a 12. decembrom zjavila sa jednému mladému klerikovi, ktorý ani tušenia nemal, čo sa robí v biskupstve bajeuxskom. „Zajtra – hovorí ona – bude veľká slávnosť na moju poctu ... preto pámätáť budem, že by ružový dážď pršal na zem.“

Sľub doslovne splnila. Už nie v kvapkách, ale na spôsob lejaka pršalo požehnanie s neba. Prímluva sv. Terezky takmer nezná hraníc. Niet tej bolesti, choroby, núdze, v ktorej by nepotešovala, nepomáhala: v hmotnom nedostatku, v tiesni srdca, v biede duševnej – vo všetkom cítiť jej sústrastiplné srdce. Nielen veci veľké a dôležité, ale často i sebamenšie nepríjemnosti a žiadosti ju zaujímajú. Ako by dokázať chcela, čo niekedy tvrdila a o pravdivosti čoho len v nebeskej blaženosti sa presvedčila: „Dobrý Pán Boh dľa otcovského srdca svojho vo veciach malých je práve takým štedrým voči nám, ako vo veciach veľkých, len aby sme Jeho milovali a v Jeho dôverovali.“

Posiaľ len o zázračných vyzdraveniach sme hovorili, ale nescíselné sú aj obrátenia na jej prímluvu.

A práve tak nescíselné sú aj iné zázračné zjavy, ako na príklad zjavenie a vanutie lúbezných vôní atď. Nedávno v jednej škole cez 8 dní cítili vôňu tajuplnej voňavky a čo

je hlavné, v sprievode veľmi priaznivej duševnej premeny detí, čo dľa tvrdenia učiteľky veľmi potrebné bolo.

Zvláštnej pozornosti hodný je ten zjav, že bárs sestra Terezka vo svojej добрote a prímluve voči každému so štedrosťou sa chová, preca voči malučkým prejavuje zvláštnu záľubu. Malučkí v takom smysle, že bárs prislúchajú hocijakej triede alebo veku, sú poníženého srdca; ďalej malučkí dľa spoločenského stavu svojho, teda chudobní, a konečne malučkí v obvyklom smysle slova, totiž deti. A keď ľahko chápeme útlocitosť a vlúdnosť „kráľovny malučkých“ ku nevinným malučkým tvorom, už väčšmi tajupľnejšia je prítulnosť týchto malučkých voči tejto „malej kráľovne“. Ako by Duch Svätý – lebo však milosťou svojou snáša sa tam, kde chce – dýchal do čistých duší túto mimoriadnu nadprirodzenú prítulnosť. Lebo i to si môžeme myslieť, že sestra Terezka ľúbi sa im zjaviť; lebo však takéto videnia účinkujú bezpečne na deti, netreba sa obávať toho, že ich preto hriech pýchy pokúšať bude.

Terezka v rakvi.

Sú však skutky, ktoré podpierajú naše tvrdenie. Nedávno jedno dvojročné nemluvňa natoľko ochorelo, že každý okamih čakali na jeho smrť; jeho mať bola natoľko zdesená, že div nezamdlela, keď videla dieťa celkom premenené. Lekárska mienka na smrť odsúdila dieťa – a vyzdravelo. Po obrázku poznalo dieťa „svätú“, ktorá, ako matke svojej sdelilo, sa mu zjavila.

Istý, tiež v tom veku sa nachádzajúci chlapček, ktorý na mäknutie kostí trpel a bol ozajský mučeník, tvrdí, že i on videl malú Terezku, ktorá mu povedala: „Uzdravím ťa, malý Paľko“. Chlapček tvrdil, že zjavená sestra mala hlavu vyzdobenú samými malými lesklými bodkami. Nastalo mimoriadne zlepšenie, ale zato choroba celkom nepominula. Prečo? Snáď Boh v tej rodine nenašiel toľkej viery a dôvery, bez ktorej milosť zázrakov dávať nezvyknul.

Tretie dieťa bolo takmer vytŕžené do neba a tam videlo svoju milú svätú v priamej blízkosti Božej.

Štvrtému navracia zdravie, zjaví sa mu jako kráľovna, s náčelenkou na hlave, odiata zlatými hviezdami popretkávaným strieborným plášťom.

Aj také prípady boli, že nemluvňatka dotiaľ plakaly, pokiaľ neobdržaly obraz sv. Terezy, a nechcely dotiaľ zaspať, kým jej obraz nemaly vložený pod hlávkou. Iné deti zasa lúbajú obraz, ozdobujú ho kvietkami, bez toho, že by ich niekto bol tomu učil. Aj to sa stalo, že päťmesačné dieťa siahlo ručičkou do podušky a vyňalo pozostatky, ktoré mu tam mať vložila, dvihlo ich k ústam a milo ich lúbalo. To sa aj s inými deťmi viackrát stalo. Akoby títo malučky zaopatrení boli duševnými očami voči nadprirodzenému svetu, ktorí k stvoreným veciam nema-

jú ešte žiadneho smyslu. „Blahoslavení čistého srdca, lebo oni Boha vidieť budú“.

Sestra Terezka zvláštnou pozornosťou chová sa aj voči kňazom. Akoby zvláštneho poslania mala k nim; im kladie na srdce úzky chodník lásky a dôvery, lebo sú duchovní pastieri a ich povinnosťou je, že by po tomto chodníku viedli im sverených baránkov a ovečky.

Vdp. de Peil, miestopostulátor, v mesiaci februári 1912 všetky aktá cirkevného súdu zanesol do Ríma, že by ich tam patričné fórum preskúmalo a výsledok sdelilo sv. Otcovi. Keď sv. Otec priaznive sa vysloví, vtedy záležitosť blahorečenia už pridelená býva do pôsobnosti rímskej sv. Stolice a vtedy už nie v mene bajeuxského biskupa, ale v mene rímskeho pápeža sa pokračuje v ďalšom pojednávaní. Roku 1912 už toľko sa pokročilo, že kongregácia sv. obradov ohľadom na doklady blahorečenia dievky Pána blahosklonne sa vyslovila.

Modlíme sa vrúcne k Bohu, že súd blahorečenia sa už skončil a dňa 17. mája 1925 bola Ježiškova Terezka vyhlásená za svätú. Boh takto oslávil najsv. srdce Ježišovo, lebo však po sv. Gertrúde a blahorečenej Marii Margarete milej našej Terezke vyznačený bol zástoj, aby zvestovala svetu dobrotu otcovského slnka Božieho a milosrdnú lásku jeho.

Niektoré výpovedi sv. Terezky.

„Večnou túžbou duše mojej bolo, že by som sa stala svätou. Ale keď som seba so svätými porovnala, prinútená som bola priznať sa, že medzi nimi a mnou je rozdiel ten, ktorý vidíme v prírode medzi vrchami, ktoré sa v oblakoch tratia a práškom piesočným, ktorý nohami šliapeme.

Ale preto nestratila som chuť a riekla som sebe: Dobrý Pán Boh nedá nám vnuknutia k tomu, čo uskutočniť nemôžeme; teda bárs aká malučká som, smiem túžiť po svätosti. Ale čo mám robiť? Seba zväčšiť nemôžem; musím sa teda uspokojiť s mojou maličkosťou a svojimi tisícerymi krehkosťami; avšak pokúsim sa, aby som do neba prišla, cestou úplne novou, malou, ale ovšem istou a krátkou. Však žijeme v dobe vynálezov, dnes už nesílime nohy po schodoch, ale liftom dvíhame sa pohodlne do výšky. Teda hľadáme tento lift, ktorým dvíhať sa môžeme až k Ježišovi; rebríkom dokonalosti vyšvihnúť sa nahor je príliš ťažké pre moju maličkosť.

V pátraní spiechala som k sv. Písmu, že by som tam našla návod k vyhotoveniu hľadaného liftu. Aj som našla a to v slovách večnej múdrosti: „Kto je malučký, nech príde ku mne.“ Pokúsila som sa priblížiť sa k Bohu v domnení, že som našla, čo som hľadala. Keď som však pátrala, čo robí Pán Boh s takým malým stvorením, našla som vysvetlenie vo sv. Písme: „Ako mať zhýčka dieťa svoje, tak i ja poteším teba, pritisnem ťa k srdcu a na kolenách ťa ukoliebam.“

Ach, jak útle slová, jak sladko znejúce, ktoré posiaľ neudrely na struny duše mojej. Ten lift však nie je iné, ako dve ruky Tvoje, sladký Ježišu môj! Aby som sa do

neba dvíhať mohla, nemusím veľkou byť; nie, radšej malou, celkom malučkou zostať musím. Ó, Bože môj! Ty si prevýšil všetko to, čo som dúfala od Teba a ja neprestanem nikdy zvelebovať veľké milosrdenstvo Tvoje.

Ó, Ježišu môj, keby som len rozpovedať mohla všetkým malučkým dušiam Tvoju nevysloviteľne poníženú nežnosť! Viem, Pane, čo je ovšem vylúčené, keď by si medzi malučkými našiel odo mňa ešte slabšiu dušu, rozkošou by bolo pre Teba zahrnúť ju ešte väčšími milosťami, ak by len úplnou oddanosťou dôverovala v milosrdenstve Tvojom.

Keby tieto krehké a nedokonalé duše cítily to, čo ja cítim, nepochybovaly by ani na okamih, že dosiahnu vrchol lásky; lebo však Ježiš nežiada od nás nejaké veľké skutky, ale len sebazriekanie a vďačnosť.

„Nechcem ja – hovorí On – vášho stáda; však moje sú všetky tvory lesov a tisíce zvierat, hôr; znám všetkých vtáčkov na poľankách. Keď bych lačnel, nemusím to povedať vám, však moja je zem a všetko jej. Či mám jesť mäso volov a piť krv býkov? Hold vďačnosti a obetu chvály prinášajte Pánu.“

Hľa, toto je všetko, čo Pán Ježiš od nás žiada. Nechce On naše prílišné namáhanie, lež našu lásku. Ten istý Pán, ktorý nie je odkázaný, aby od nás pokrmu pýtal, keď zlačnel, nezdráhal sa vody pýtať od ženy samaritánskej, keď smädil. Ale keď povedal úbohej tej stvore: „Daj sa mi napiť“ – obetu lásky pýtal Stvoriteľ vesmíra. Áno, po láske žíznil. A ten dobrý Ježiš i teraz smädí viac ako voľakedy. Medzi tými, ktorí svetu slúžia, nenajde On iných, ako nevďačníkov a vlašné duše; medzi tými však, ktorí Jemu slúžia, bohužiaľ, zriedkavé je to srdce, ktoré sa

úplne, bez všetkého zdráhanía, odovzdá Jeho nekonečnej, útlej láske.“

Zasväcujúca modlitba k Milosrdnej Láske.

„Aby som v dokonalej láske žiť mohla, čo obeť smierenia, obetujem sa Tvojej Milosrdnej Láske. Utekám sa k Tebe, aby si mňa strovil, obohacujúc dušu moju prívalom nekonečnej útlosti Tvojej, že by som mohla byť mučenicou Tvojej lásky, večný Bože môj!

Keď ma však toto mučenie činí dostaviť sa pred Teba, vtedy zhasne život môj a v tom okamihu nech vznáša sa duša moja k večnému objatiu Tvojej Milosrdnej Lásky!

Toto obetovanie, Ježišu, Lásko moja, toľkokrát by som rada do nekonečna opakovala, koľkokrát zaklope srdce moje, pokiaľ po rozpadnutí svojej telesnej schránky z tvári do tvári budem môcť vyznať Tebe svoju najnežnejšiu lásku.“

Horlivosť a nádej sestry Terezky.

„Počítam na to, že ani v nebi nezostanem netečnou; chcem i tam pracovať za cirkev i za duše. O to prosím Boha a istá som, že mňa vyslyší. Ó, ja už teraz viem, že každá, áno, každá nádej moja sa vyplní; áno, Pán na prímluvu moju konat' bude zázraky, ktoré nadmieru presahovať budú moje očakávania.

Cítim, že sa moje povolanie započalo; mojím povolaním je, aby som naučila iných Boha milovať tak, ako ho ja milujem ... že by mnohí vkročili do skromných šlapají mojej dôvery a zriekania. Dojst' chcem neba, aby som pracovať mohla pre Teba. Nie, to nie je nemožnosťou. Však tam v náručí večného svetla anjeli bdia nad nami. Nie, ja neustanem až do skončenia sveta! Akonáhle však anjel dá znamenie, že uplynuly časy, vtedy si už odpočinem, vtedy sa už tešiť môžem, lebo počet vyvolených sa už dovŕšil.“

Modlitba.

Ó, Ježišu, ktorý si na svet prišiel ako malé dieťa, aby si uponížil pýchu našu a ktorý si neskôr tieto velebné slová povedal: „Ak nebudete takí, ako títo malučkí, nevojdete do kráľovstva nebeského“, daj, aby sme príkladom sv. Terezky dokonale uskutočnili v sebe panenskú myseľ det-skú.

Ó, v jasliach ticho driemajúce sladké dieťa, prosíme Ťa pre roztomilú krásu Tvojho spanilého detinstva. Večnej poklony hodná svätá tvár Ježišova! Na veľkú poníženosť Tvojich nesmiernych múk Ťa prosíme, že by príklad Tvojej vernej služobnice k Tvojej cti a spáse duší našich slúžil, aby sme sa návodom Tvojej skromnej mladuchy, od malého Ježiška a jeho božskej tvári zvanéj Terezky, neba hodnými, malučkými stať mohli. Amen.

Svätorečenie Lissieuxskej Terezky.

Dávno nevídaná slávnosť odbývala sa dňa 12. mája 1925 z príležitosti svätorečenia malej Terezky. Jeden spanilý anjelský kvietok nalomený bol mrazivou rukou neúprosnej smrti a presadený do rajskej zahrady nebies. Slabá deva, skromná mníška takými ctnosťami vynikala, ktoré rástly po nebe. Následkom skvelého ich lesku a po krátkych 28 rokoch po jej smrti, pri samom oltári Najvyššieho Boha vyliaty sa kalíšky zázračného obsahu detských kvietkov ctnosti, ktoré budily pozornosť po širokom svete.

V živote svojom slúbila, že kalich svojej veľkej lásky neprestane vylievať na toto tuzemské údolie, sobeckosťou a rozkošou schladené, a zapalovať iskru lásky k Bohu v srdciach ľudských. Sľub svoj doslovne splnila. Účinná modlitba, vyslyšané vzdychy, uľavenie biedy, zázračné uzdravenia, mocná jej prímluva, ako tisíce a tisíce voňavých ruží, vo všetkých svetadieloch kúzлом nezdotateľným priťahovali duše jej prostredníctvom k Bohu.

Námestie i chrám svätopeterský zaplavený bol masami ľudu, prehodiaceho zo všetkých kútov sveta. Hlahol zvonov večného mesta Ríma prevádzal mimoriadnu slávnosť. Zaujímavosti nadobúdala slávnosť tým, že žijúca vlastná sestra svätorečenej Terezky tiež bola prítomná. Zvláštne miesto, ozdobené kreslo vo svätyni, čakalo až k slzám dojatú mníšku, niekdajšiu predstavenú sestry Terezky. Čo cítila skromná mníška, keď 50.000 ľudí uprelo k nej zraky? Biela šatka, pritisnutá k očiam, rozprávala mnoho.

Ráno od šiestej hodiny až do tretej hodiny odpoľudnia trvaly obrady svätorečenia. Úplných deväť hodín vydržal zástup na nohách, posilnený tou úchvatnou slávnosťou, v ktorej verní citelia sv. Terezky dočkať sa chceli toho okamihu, keď svoju palmou Svätíc Božích korunovanú patrónku prvýkrát pozdraviť mohli: „Sv. Terezka, oroduj za nás!“ Hneď po šiestej hodine, ako na povel, nastalo hrobové ticho. Prichádza sv. Otec... Vo fialových šatoch poobliekaní kostolníci a švajciarska garda robia špalier. Uplny poriadok, veľbný kľud všade. Sprievod pápeža trval celé dve hodiny. Klerici, kňazi, rehoľníci, predstavení kláštorov, kapitulníci, opáti, probošti, preláti, hodnostári, biskupi, arcibiskupi, metropolití, primasi, patriarchovia, pápežskí komorníci, apoštolskí poslovia, prefekti, vikári, kardináli v nádherných ornátoch, v odevoch najslávnejších, ešte aj čierni biskupi, napokon však v pápežských ornátoch oblečený sv. Otec, s mitrou na hlave, nesený bol k hlavnému oltáru. Zástup, ako zazrel pápeža, vypukol v horlivý potlesk a neprestajné volanie na slávu papežovi. Najmä na 20.000 prítomných Francúzov nevedelo sa v jasote opanovať vo vytržení išli až k samému papežovi, s usľzenými očami mu bozkávali šaty za láskavú blahosklonnosť jeho, že ich miláčka, sv. Terezku, k počtu svätých pripísal. Prítomní ľudia vrátili sa s takými dojmami, že to, čo zažili, bola asi uskutočnená výpoveď sv. Pavla: „Oko nevidelo, ucho nesľušalo a do srdca ľudského nevstúpilo.“ Bola to pieseň jara, alebo krásny sen svätójánskej noci. Samá báj, samá poezia, rozkošná anjelská hra svätých víl na pohádkovom hrade nebies. Celý kostol ozdobený bol najkrajšími kvietkami, obtiahnutý šarlátovými draperiami, v strede ktorých skvel sa roztomilý obraz sv. Terezky, držiacej v rukách kríž v

bielych ružiach. Celý rámec slávnosti ako by chcel byť tuzemskou odplatou zriedkavej ctnosti. Jaký pekný bol jej život, tak pekná bola aj slávnosť jej svätorečenia, vrcholom ktorej bolo večerné osvetlenie baziliky sv. Petra. Vyše 10.000 žiaroviek vrhalo elektrické svetlo ostrými lúčami, ktoré pozlatily korunu svätých na hlave sv. Terezky. Nad 100.000-vým zástupom strážila akiste ona sama a chránila ho od úrazu.

Sv. Terezka, oroduj za nás!